

ምዕራፍ ዐሥራ ስድስት

በኤች አይ ቪ/ኤድስ ለተጉዱ ሕፃናት በሚደረገው ክብካቤ የቤተ ክርስቲያን ሚና

በመላው አፍሪካ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሕፃናት እናቶቻቸው ወይም አባቶቻቸው በኤድስ ምክንያት ሞተው ያለ አሳዳጊ እየቀሩ ናቸው። በ2010 ዓ.ም. በአፍሪካ ከዐሥራ አምስት ዓመት በታች የሆኑ ሕፃናት አንዱን ወይም ሁለቱን ወላጆቻቸውን በኤድስ ምክንያት እንደሚያጡ ይገመታል። በሩዋንዳ በ2003 ዓ.ም. ሕፃናት ያለባቸው 63,000 ቤተሰቦች ነበሩ። በአፍሪካ ካሉት ሕፃናት ዐሥራ ሁለት በመቶ ያህሉ ወላጅ አልባ ናቸው፤ በዐሥር የአፍሪካ አገሮችም ከአምስት የዐሥራ አራት ዓመት ልጆች መካከል አንዱ ወላጅ የሌለው ነው።¹¹⁹ ቤተ ክርስቲያን

¹¹⁹ *Africa's Orphaned Generations*. UNICEF. 2003.

እንደዚሁም የኅብረተሰቡ አካል እንደ መሆናችን መጠን እነዚህ በኤድስ የሚሠቃዩ ሕፃናት የእኛም ልጆች ናቸው። ለእነርሱ ኅላፊነት ሊሰማንና ስለ መብታቸው ልንሟገትላቸውም ይገባል። በአፍሪካ ያሉ ሰፊ ቤተሰቦች ወላጆች የሌላቸውን ሕፃናት የመንከባከብ ባህል አላቸው፤ ብዙ አጎቶችና አክስቶች ይህንን ኅላፊነት ለመወጣት የተቻላቸውን ሁሉ ያደርጋሉ። ቤተ ክርስቲያንም በዚህ መሠረታዊ ነገር ላይ የራስዋን ጠንካራ ድጋፍ መስጠት ይኖርባታል። በብዙ አካባቢ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ልጆች ችግር እጅግ ከባድ ከመሆኑ የተነሣ ሁኔታው ወላጆች የሌላቸውን ልጆች ኅላፊነት ለመሸከም ከሚጥሩ ቤተ ሰቦች ዐቅም በላይ እየሆነ ነው። እጅግ አስፈላጊ ወደሆነው ወደዚህ ሥራ ይገቡ ዘንድ እግዚአብሔር ለልጆቹ ጥሪ ያደርጋል፤ ቤተ ክርስቲያንንም ያነሣላል።

ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ሕፃናት በቀላሉ ሊረዱት ወደማይችሉና ወደማይቋቋሙት ስሜትና ችግር ውስጥ ይገባሉ። ከከባድ ስሜታዊና ሥነ ልቦናዊ ጭንቀት ጋር ፊት ለፊት ይጋፈጣሉ። አንዳንድ ጊዜ የእነዚህን ሕፃናት ሐዘን ከዐዋቂዎች ሐዘን ጋር ሲነጻጸር እንደ ትንሽና እንደ ቀላል ነገር ይቈጠራል። ሆኖም አንድ ሕፃን ወላጁን ሲያጣ ትልቅ ሐዘንና ጭንቀት ውስጥ ይገባል። እናትና አባት ሁለቱም ሲታጡ ደግሞ ችግሩ እጅግ የከፋና የከበደ ይሆናል።

በጣም ሕፃናት የሆኑት ደግሞ ሞት የመጨረሻ ነገር እንደሆነ አይረዱም፤ ስለዚህ የሞተ ወላጃቸው አንድ ቀን እንደሚመለስ ያስባሉ። ወላጃቸው በሞተ ጊዜ፣ ምንም ነገር እንዳልተፈጠረ በመቀጠል ጨዋታቸውን ይቀጥላሉ። ሐዘናቸው ግን የሚበረታው ነገሩ ካለፈ በኋላ ነው። ወላጆቻቸውን በሞት ያጡ ልጆች ካጋጠማቸው አስደንጋጭ ሐዘን የተነሣ ስብራታቸውን የሚጠግንና ስሜታቸውን ሊፈውስ የሚችል ነገር ማግኘት ያስፈልጋቸዋል። በሐዘናቸው ወቅት ሊበሳጩ፣ ምግብ መመገብን ሊጠሉ ወይም በሌሎች ልጆች ላይ ጉዳት ሊያደርሱ ይችላሉ። አንዳንድ ጊዜም ራሳቸውን ሊኩንጉ ይችላሉ፤ በዚህ ጊዜ ለወላጆቻቸው ሞት እነርሱ ምክንያት እንዳልሆኑ ሊያስረዳቸውና ሊንከባከባቸው የሚችል ዐዋቂ ሰው ያስፈልጋል።¹²⁰

ቤተ ክርስቲያን ወላጅ የሌላቸውን ሕፃናት መብት ማስከበር እንዳለባት

አብዛኛውን ጊዜ ወላጅ ለሌላቸው ሕፃናት ተገቢ እንክብካቤ ሲደረግ አይታይም። ሰዎች በቀላሉ መብታቸውን ሊገፉአቸው ይችላሉ። በተለይም በኤች አይ ቪ/ኤድስ ምክንያት ወላጆቻቸውን ያጡ ሕፃናት ይበልጡኑ የሚሠቃዩ ይሆናሉ። በአንዳንድ የአፍሪካ አገር ያሉ ሰዎችእነዚህ ልጆች ወላጆቻቸውን ያጡት በኤድስ ስለሆነ

¹²⁰Ibid

የተረገሙ ናቸው ይሉአቸዋል። ይህም ማለት እነዚህ ለዐደጋ የተጋለጡ ሕፃናት እንክብካቤ ሊያደርጉላቸው በሚገባቸው ሰዎች ቤት ምንም ተቀባይነት አያገኙም ማለት ነው። በሞት የተለዩት ወላጅ በቤተ ክርስቲያን ሥርዐት ጋብቻቸውን የፈጸሙ ካልሆኑ፣ እንዲሁም ያለ ቤተሰብ ፈቃድ ወይም ማጫ ሳይከፍሉ ከተጋቡ የቀረው ቤተ ሰብ ለሕፃናቱ የሚያደርግላቸው ርዳታ ይህን ያህል አይደለም። ወላጆቻቸውን ያጡትን ልጆች የሚረከቡ ቤተሰቦች እንኳ ከራሳቸው ልጆች እኩል በእንክብካቤ ሳያሳድጉአቸው፣ ሥራ ሊበዛባቸው እንዲሁም የትምህርት ክፍያ በወቅቱ ሳይከፈላቸው ይችላል።

በቅርብ ቀን አንድ ሰው ወላጆቻቸው በኤድስ ስለሞቱባቸው ሁለት ትንንሽ ልጆች ነገረኝ። አሁን ከቅርብ ዘመዶቻቸው ጋር ይኖራሉ፤ ይሁን እንጂ አዲሱ ቤተሰብ በወላጆቻቸው ሕመም ምክንያት ልጆቹን ጠላቸው። እነዚህ ሕፃናት በኤች አይ ቪ የተያዙ አልነበሩም፤ ይሁን እንጂ አዲሱ ቤተሰብ ከሌሎች ጋር አብረው ምግብ እንዲበሉ አይፈቅድላቸውም ነበር፤ እንዲያውም አብዛኛውን የቤቱን ሥራ እንዲሠሩ ተደረጉ። ይህ ታሪክ በተደጋጋሚ ይፈጸም ነበር።

አንዷ ልጅ ታሪኳን እንዲህ ስትል መናገር ጀመረች፤ «በየቀኑ ማልጄ እነሣለሁ፤ የአክሱት ልጆች ተኝተው ሳሉ፤ እኔ ቤት እጠርጋለሁ፤ ዕቃ አጥባለሁ፤ ቁርስም አዘጋጃለሁ። ማጥናት ብፈልግም ጊዜ የለኝም፤

አክሱትም ትምህርት ቤት እንድሄድ አትፈቅድልኝም፤ ክፉኛ ትመታኛለች።»

ሌላይቱ ልጃገረድ እንዲህ አለች፤ «በቤት ያለውን ችግር ማሰብ ስለማልፈልግ ትምህርት ቤት መሄድ እወዳለሁ። ከሌሊቱ በዐሥር ሰዓት ከእንቅልፌ እነቃለሁ፤ የትንንሾቼን ልጆች ገላ አጥባለሁ፤ ቤት እጠርጋለሁ፤ ምግብ አበስላለሁ፤ ከዚያም አራት ኪሎ ሜትር ያህል በእግር ሄጄ ትምህርት እማራለሁ፤ እንደ ትልልቅ ሰዎች ተቈጥረን ዐዋቂዎች የሚያደርጉትን ነገር ሁሉ እንድናደርግ ይጠበቅብናል፤ ማንም እንደ ሕፃን አይቈጥረንም።»

ሌላይቱም ታሪክዋን እንዲህ መናገር ጀመረች፤ «እምስታችን አሁን ከአጎታችን ጋር እንኖራለን። አጎታችን ደካማ ሽማግሌ ነው። አባታችን እ.ኤ.አ. በ2000 ዓ.ም. ሞተ፤ እናታችን ደግሞ ባለፈው ዓመት ሞታለች። እኔ ትልቋ ሴት ልጅ ስሆን፣ ዕድሜዬ ዐሥራ ሦስት ዓመት ነው። ከዚህ ቤት ብንወጣ ምን ሊያጋጥመን እንደሚችል በማሰብ እጅግ እፈራለሁ። የት እንሄዳለን? ሁላችንም አብረን መኖር እንችላለን? አሁኑኑና ወንድሞቼን መንከባከብ ይኖርብኝ ይሆንን? ገንዘብና ምግብ ከየት እናገኛለን? ሴተኛ አዳሪ መሆን አልፈልግም።»¹²¹

ወላጅ የሌላቸው ሕፃናት አላግባብ ሲጎብኙላቸው፣ ቸል

¹²¹ Investing in Our Future, Psychosocial Support for Children Affected by HIV/AIDS Published by UNAIDS, July 2001.

ሲባሉ፤ ሲንገላቱና ሲበዘበዙ
የሚያሰሙት የጨኸት ድምፅ
ሊሰማና ጥበቃ ሊደረግላቸው
ይገባል። የተለመደው ለሕፃናት
የሚደረገውን ነገር እንዲደረ

ለድኻ አደጉ ፍረዱለት
ስለ መበለቲቱም
ተምዋገቱ።
ኢሳይያስ 1÷17

ግላቸው ይሻሉ፤ ይህም በኢኮኖሚ፣ በማኅበራዊ ጉዳይ፣
በትምህርት፣ በጤንነት፣ በፍቅርና በመንፈሳዊ ነገር
አቅጣጫ ያላቸውን ፍላጎት ሁሉ ማሟላት ይጨምራል።
ለምሳሌ የግል ቤትና መሬት ማለትም የራሳቸውን ስፍራ
የማግኘት ፍላጎት አላቸው። ይህ የማንነታቸው መታወቂያ
ስለሆነ እጅግ አስፈላጊ ነገር ነው። ይሁን እንጂ በኤድስም
ይሁን በሌላ ምክንያት አባት ሲሞት ሊሆን የሚችለው
የተለመደ ነገር ምንድነው? አጎት ወይም ሌላ የቅርብ
ዘመድ የሆነ ወንድ እናት ብትኖርም እንኳ የሟችን
መሬትና ቤት መጥቶ የመውረስ ሁኔታ በመላው አፍሪካ
የተለመደ ባሕል ነው።

ቤተ ክርስቲያን ራሷ በእንዲህ ዐይነት ልጆችን
በሚመለከት ጉዳይ ውስጥ ጣልቃ መግባት ይኖርባታል።
አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ካላት መንፈሳዊ ሥልጣንና ጥበብ
አኳያ የልጆች ደጋፊ ለመሆንና መብታቸውን ለማስከበር
ትልቅ ስፍራ አላት። እኛ መብታቸውን ካላስከበርንላቸው
ማን ሊያስከብርላቸው ይችላል? በትንቢተ ኢሳይያስ
የመጀመሪያው ምዕራፍ ላይ እግዚአብሔር ሕዝቡን
ገሥጽአል። ካደረጓቸው ከባድ ኀጢአቶች አንዱ ሐሰተኛ

አማልክትን ማምለካቸው ነበር። ሌላው የድኻ አደጉና
የመበለቲቱን መብት አለማስከበራቸው ነበር። ከዚህም
የተነሣ እግዚአብሔር፤ «መልካም ማድረግን ተማሩ፤
ፍትሕን እሹ፤ የተገፉትን አጽናኑ፤ አባት ለሌላቸው
ቁሙላቸው፤ ለመበለቶችም ተሟገቱ» (ኢሳይያስ 1÷17)
ይላቸዋል።

አንዳንድ ሕፃናት በወሲባዊ ረገድ እንኳ ጥቃት
ደርሶባቸዋል፤ አንዳንዶቹ ደግሞ የሚሟገትላቸው ስለሌለ
መሬታቸው ተወስደባቸዋል። የመሬታቸውን መብት
ለማስከበር የተሻለ መንገድ ሊሆን የሚችለው ወላጅ
ከመሞቱ በፊት የኑዛዜ ቃል በጽሑፍ እንዲያስቀር
ማድረጉ ነው። እንክብካቤ የሚያደርጉ ትልልቅ ሰዎችና
በፍቅር የተሞላች ቤተ ክርስቲያን የሕፃናትን መብት
በማስጠበቅ ረገድ ትልቅ ለውጥ ማምጣት ይችላሉ። ሕጉ
ምን እንደሚልና የት እንደሚገኝ በሚገባ እውቀው
የሕፃናትን መብት ለመጠበቅ፣ ማናቸውም ዐይነት
አካላዊም ሆነ አእምሮአዊ ጉዳት ከመድረሱ በፊት
ለመከታተል ሊጠቀሙበት ይችላሉ።

በኤች አይ ቪ/ኤድስ ምክንያት ወላጅ አልባ የሆኑ
ወይም ከቤት የተፈናቀሉ ሕፃናት በተለይም ልጃገረዶች
ለወሲባዊ ጥቃት የመጋለጣቸው ጉዳይ እጅግ አሳሳቢ
ነው። እነዚህ ልጃገረዶች ራሳቸው በኤች አይ ቪ ሊያዙ
ይችላሉ። ቤተ ክርስቲያን እነዚህን ልጆች ለመርዳት ጥረት
ማድረግ አለባት። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ያለው የፍቅር

ዝማሬ ሊጋቡ ስለተዘጋጁ ወንድና ሴት ይናገራል። ጸሐፊው «ጡቶቿ ገና ስላላደጉት አንዲት እጎት» ይናገራል። በዚህች ትንሽ እጎት ዙሪያ መቀጠር ስላለበት ግንብና መታጠር ስላለበት አጥር ይጠቅሳል። ልክ እንደ ታላቅ ወንድም ለጋብቻ እስክትደርስ ድረስ በፍቅር መጠበቅ እንደሚያስፈልግ ይናገራል (መኃልየ መገልይ 8÷8-9)። ወላጅ አልባ ለሆኑ ልጃገረዶች ቤተ ክርስቲያን እንደ «ታላቅ ወንድም» መሆን አለባት። አንድ ሰው አንዲት ወጣት ልጃገረድን ሊደፍር ሲሞክር፣ በቤተ ክርስቲያን ያሉ ወንድሞችና እጎቶች ሊጠብቁአት ይገባል። ልጅቱ አድጋ ለፍቅርና ለጋብቻ ስትደርስ፣ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለ አንድ ቤተሰብ የወላጅ ጎላፊነት ወስዶ ሊያደርግላት የሚገባውን የጋብቻ ድጋፍ ያድርግላት። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ሴቶች፣ ወላጅ አልባ ለሆነችው ልጃገረድ ልዩ ወዳጅ ሊሆኑላት ይገባል፤ ሴቶቹ ማኅበር በማቋቋም ልጃገረዶቹ ሰውነታቸውን እንዲንከባከቡ፣ በአካላቸው ላይ እየመጣ ያለውን ለውጥ እንዲረዱ፣ ከጋብቻ በፊት ወንዶች ለግብረ ሥጋ ግንኙነት ሲጠይቁአቸው «ፈጽሞ አይሆንም!» ማለት እንዲችሉ፣ ለእነርሱ የሚሆናቸውን ትክክለኛ ባል እንዲያገቡ የሚረዳቸውን መሠረታዊ ዕውቀት ሊያስተምሩአቸው በተጨማሪም ምግብ ማብሰልን፣ የጓሮ አትክልት መትከልንና ልጆች ማሳደግን እንዲያውቁ ሊያደርጓቸው ይገባል። በመሠረቱ ልጃገረዶች እነዚህን ሙያዎች የሚማሩት ከእናታቸው ነው፤ ይሁን እንጂ

ወላጆች የሌሉአቸውን ልጃገረዶች ቤተ ክርስቲያን የማስተማር ጎላፊነት አለባት።¹²²

ቤተ ክርስቲያን ሰፊ ቤተ ሰብን መርዳት እንደሚገባት

በመላው አፍሪካ በኤድስ የሚሞቱ ወላጆቻቸውን የሚንከባከቡ ሕፃናት ብዙ ናቸው። አያሌ ቤቶች ታናናሽ ወንድሞቻቸውንና እጎቶቻቸውን በሚንከባከቡ ልጆች ይመራሉ። ለልጆች ቤትን መምራት ቀላል ጉዳይ አይደለም። ለሕይወታቸው ጥበብ የተሞላበትን ምርጫ ያደርጉ ዘንድ የሚመራቸው ያስፈልጋቸዋል። በልጅ የሚመራ ቤተሰብ ሌላ አብሮት የሚጓዝና የሚረዳው ቤተሰብ ያስፈልገዋል።¹²³ እንክብካቤን የሚያደርጉ በላል ሰዎች የልጆችን ሕይወት በመለወጥ ረገድ የሚያደርጉት ብዙ ነው። ከእኛ ይልቅ እግዚአብሔር ይወዳቸዋል፤ ይህም ፍቅር ዘላለማዊ ነው።

በተጨማሪም በመላው አፍሪካ አያቶች በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጉዳትን ወይም የተያዙትን ሕፃናት በመርዳት ላይ ይገኛሉ። በምሥራቅ፣ በመካከለኛውና በደቡብ አፍሪካውስጥ ባሉ መንደሮች ቊጥራቸው እስከ ሃያ አምስት የሚደርሱ ወላጅ አልባ ሕፃናትን አያቶች እያሳደጉ

¹²²Some ideas taken from *Our Children: The Church Cares for Children Affected by AIDS*. World Relief Corporation, 2003.

¹²³*Our Children: The Church Cares for Children Affected by AIDS*. World Relief Corporation, 2003.

ይገኛሉ። እነዚህ በዕድሜ የገፉ አያቶች ያለባቸውን የጎላፊነት ሽክም ለማቃለል የቤተ ክርስቲያን ድጋፍና ርዳታ ያስፈልጋቸዋል።¹²⁴

ቤተ ክርስቲያን እንዴት መርዳት ትችላለች? አንዱ መንገድ ሰፊ ቤተሰብ ያላቸውና ሕፃናቱን ለመርዳት ዐቅም ያነሣቸውን በገንዘብ መደገፍ ነው። ገንዘቡ ለምግብ፣ ለሳሙና፣ ለሕክምና፣ የትምህርት መጻሕፍት ለመግዛት፣ የትምህርት ክፍያን ለመፈጸም የሚውል ነው። ተገቢው የትምህርት ሁኔታ ከተመቻቸላቸውና የሚደግፋቸው ቤተሰብ ከተገኘ ሕፃናቱ ትምህርት ቤት እንዲገቡና የሚረዳቸው ቤተሰብ እንዲያገኙ በሚገባ መደገፍ አለበት። እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ትልልቆቹ ልጆች ትንንሽ ወንድሞቻቸውንና እጎቶቻቸው እንዲንከባከቡ ማስተማር ይኖርባታል። «ሕፃንን ለማሳደግ መንደር ያስፈልጋል» ይኸውም የመንደር ትብብርና እንክብካቤ እንዲያገኙ ማድረግ ያስፈልጋል የሚለው የአፍሪካውያን አባባል እውነት ነው።

የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ከዚህ ሌላ ሰፊ ቤተሰብን የሚረዳበት መንገድ ሊኖር ይችላል ወይ? ከቤተሰብ ወይም ከቤተ ክርስቲያን አንድ ሰው ልጆች በማደግ ተረክቦ ማሳደግ ይችላል? ቤተሰብ ሊያሳድጋቸው የማይቻለውን ትንንሽ ልጆች በጉዲፈቻ ማሳደግ ይቻላልን?

¹²⁴ይህ ሐሳብ ወላጅ አልባ የሆኑትን ሕፃናት ለመርዳት ከወርልድ ሪሊፍ ከዴቢ ዶርዝባክ የተወሰደ ነው።

በቤተ ክርስቲያን ያሉ ዲያቆናት ጎላፊነት እንክብካቤ የሚያስፈልጋቸውን ሰዎች መርዳት ነው። እነርሱም የቤተ ክርስቲያን አባላትን በማስተባበር እርሻ እንዲቈፈርና እንዲከተኩት ማድረግ፣ በኤድስ ለተጎዱት ሕፃናት እንደ ወላጅ ሆኖ መርዳት ይችላሉ። አንዳንድ ቤተ ክርስቲያኖች አያቶች የልጆቻቸውን ልጆች እንዴት አድርገው መንከባከብ እንደሚገባቸው የሚያስተምሩበት ልዩ አገልግሎት አሉአቸው። ትልልቅ ልጆች እንዲማሩ ድጋፍ ቢደረግላቸው በቤተ ሰባቸው ላሉት ትንንሾች ርዳታን ሊያደርጉ ይችላሉ።

የቤተ ክርስቲያን አባል መሆን ማለት አንዳችን ሌላችንን መርዳት ማለት ነው። «ሰለ ወዳጆቹ ሕይወቱን አሳልፎ ከመስጠት የሚበልጥ ፍቅር ማንም የለውም» (ዮሐ 15÷13)። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጎዱትን ሕፃናት ለመርዳት ያላትን ዐቅምና ችሎታ ሁሉ መጠቀም ይኖርባታል። የክርስቶስ አካል ለራሱ እንክብካቤ ማድረግ ይኖርበታል። ሐዋርያው ያዕቆብ የሚከተለውን ተናግሮአል፡- «በእግዚአብሔር አብ ፊት ንጹሕና ነውር የሌለበት ሃይማኖት ይህ ነው፤ ወላጆች የሞቱባቸውን ልጆችና ባሎቻቸው የሞቱባቸውን ሴቶች በችግራቸው መርዳትና ከዓለም ርኩሰት ራስን መጠበቅ ነው» (ያዕቆብ 1÷27)።

ወላጆች የሌላቸው ሕፃናትና ወላጆቻቸውን ወደፊት

ሊያጡ ያሉ ሕፃናት የትምህርት ዕድል ላያገኙ ይችላሉ። በአፍሪካ ውስጥ ያሉ አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ለአምልኮ የሚጠቀሙባቸውን ወንበሮች ተጠቅመው ከአምልኮ ውጪ ባሉት የሣምንቱ ቀናት ትምህርት ቤት በማቋቋም ወላጅ ለሌላቸው ሕፃናትና በሕመም ላይ ያሉ ቤተሰቦቻቸውን ለመርዳት ሲሉ ትምህርት ቤት መሄድ ያልቻሉትን ልጆች ያስተምሩበታል። የቤተ ክርስቲያን አባላት በማስተማር ፈቃደኝነታቸውን ሊገልጹ ይችላሉ። የቤተ ክርስቲያኒቱ ወጣቶችና አስተማሪዎች እነዚህን ልጆች በየምሽቱ ሊያስጠኑላቸው ይገባል። እነዚህ ልጆች ወላጆቻቸውን ከማጣታቸው በፊት ዐላማ ባለውና በተጠና መንገድ መርዳትና ከእነርሱም ጋር መጫወት አስፈላጊ ነው። ይህም መጋቢዎች በኅብረተሰቡ መካከል በአደጋ ላይ ያሉትን ሕፃናት ከመርዳት አንጻር ሊወሰድ የሚገባውን ንላፊነት አስመልክተው በቋሚነት መስበክ ይኖርባቸዋል ማለት ነው።

በማላዊ ያለች አንዲት ቤተ ክርስቲያን አንድ ትንሽ መሬት ጉባኤው በጋራ እንዲያርስ አድርጋለች። ከአርሻው የተገኘውን ምርት በመሸጥ ገንዘቡን በኤድስ ወላጆቻቸውን ያጡ ልጆችን ለመርዳት አውለውታል። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ እነስተኛ የብድርና የቁጠባ ድርጅቶችን በመመሥረት በችግር ያሉት ራሳቸውን መርዳት እንዲጀምሩ ገንዘብ በማበደር አቋቁመዋቸዋል። አንዳንድ የሴቶች ኅብረቶች ደግሞ በየሳምንቱ እህል እያሰባሰቡ

ለመበለቶች፣ ወላጆች ለሌላቸው ልጆችና ወላጆች የሌላቸውን ልጆች ለሚረዱ ቤተሰቦች መስጠት ጀምረዋል። ከናይጄሪያ ልምምድ የሚከተለውን ሐሳብ መውሰድ እንችላለን፤ በሴቶች ኅብረት ውስጥ ያለች አንዲት ቤት የየዕለቱን ምግብ ባዘጋጀች ቊጥር ከምታዘጋጀው አንድ እፍኝ እህል አስቀርታ በዕቃ ውስጥ ታስቀምጣለች። ወሩ ሲደርስ በዕቃ ውስጥ ያስቀመጠችው እህል ብዙ ይሆናል። በወርሃዊው የሴቶች ኅብረት ስብሰባ ጊዜ እያንዳንዱ ቤት ያጠራቀመችውን እህል በዝማሬና በሽብሸባ በተዘጋጀው ትልቅ ክረጢት ውስጥ ትጨምራለች። ከዚያም በኅብረተሰቡ ውስጥ ችግር ላለባቸው ሰዎችና ቤተሰቦች ያድላሉ። ከእያንዳንዱ ቤተሰብ የሚሰበሰብ ጥቂት ነገር በአንድ ላይ ሲከማች በችግር ላይ ላሉት ትልቅ ለውጥ ያመጣል።¹²⁵ የእግዚአብሔር ቤተሰቦች እንደመሆናችን መጠን ምግባችንን ርስ በርስ መከፋፈል እንዳለብን ቅዱሳን መጻሕፍት ያስተምሩናል። እግዚአብሔር እንዲህ ይላል፤ «እንግዲህ እኔ የመረጥሁት ጾም፣ የጭቁናን ሰንሰለት እንድትበጥሱ፣ የቀንበርን ገመድ እንድትፈቱ፣ የተጨቁኑትን ነጻ እንድታወጡ፣ ቀንበርን ሁሉ እንድትሰብሩ አይደለም? ምግብህን ለተራብ እንድታካፍለው ተንከራታቹን ድኻ ወደ ቤትህ እንድታስገባው፣ የተራቁተውን ስታይ እንድታለብሰው

¹²⁵Seeds of Love project of The ECWA AIDS Ministry, Jos, Nigeria.

የሥጋ ዘመድህንም ፊት እንዳትነጣው አይደለምን?»
(ኢሳይያስ 58÷6-7)።

አንዱ የሌላውን ሽክም ይሸክም

በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጎዱትን ሕፃናት የሚረዱትን አብያተ ክርስቲያናት እናደፋፍራለን፤ ይሁን እንጂ ሰፊ ቤተሰብን የመርዳት ኅላፊነትንም መተው የለብንም። የቤተ ክርስቲያን ዐላማ ሰፊ ቤተሰብን መደገፍና ያለባቸውን ኅላፊነት እንዲሸክሙ ማገዝ ነው፤ «በዚህም ሁኔታ የክርስቶስን ሕግ ትፈጽማላችሁ» (ገላ 6÷2) ይላልና። መጋቢው ወይም የቤተሰብ ኅላፊው ቤተሰቡን ሁሉ በማሰባሰብ ወላጆቻቸው በሚሞቱበት ጊዜ እነዚያን ልጆች ለመርዳት ምን ማድረግ እንደሚገባቸው መነጋገር ይኖርበታል። ብዙውን ጊዜ ይህ ቢሆን የሚሻለው ማቸቹ በሕይወት ባሉበት ጊዜ ነው፤ ይሁን እንጂ አንዳንድ ጊዜ ከሞቱም በኋላ ሊሆን ይችላል። እንዲህ ዐይነቱ ውይይት ኅላፊነትን ለመካፈል ጥሩ አጋጣሚ ይሆናል። አንዳንድ ሰዎች ለምግብና ለትምህርት ቤት ክፍያ የሚሆንን ገንዘብ ሲሰጡ፤ ሌሎቹ ደግሞ ሙሉ በሙሉ እንክብካቤን ለማድረግ ፈቃደኛ ሊሆኑ ይችላሉ።

የአፍሪካ ቤተ ክርስቲያን በኤች አይ ቪ/ኤድስ የተጎዱትን ሕፃናት ለመርዳት የረዥም ጊዜ ዕቅድ ማውጣት አለባት። ለዚህ ችግር መልስ ለመስጠት ብቃት ያላት ቤተ ክርስቲያን ብቻ ናት፤ ይህንንም የምታደርገው

በአብዛኛዎቹ የአፍሪካ ጎዳናዎች ማዕዘን ቤተ ክርስቲያን ስላለች ብቻ ሳይሆን፤ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን እንድታገለግል ስላዘዛት ጭምር ነው (ሐሥ 4÷33-35)። በቤተ ክርስቲያን እናገለግል ዘንድ የዲቁናን ስጦታ ሰጥቶናል (ሐሥ 6÷1-7)። በችግር ላይ ያሉትን በሚገባ በማገልገል እነዚህን ስጦታዎችና ችሎታዎች ለእግዚአብሔር ክብር እንጠቀምባቸው።

ወላጅ የሌላቸውን ልጆች ማሳደጊያ ቦታና አማራጮች

እግዚአብሔር ልጆችን በቤተሰብ ውስጥ ያስቀመጠው ለመልካም ምክንያት ነው። ልጆች ተወልደው ባደጉበት አካባቢ ቢኖሩ ይሻላል፤ ከኅብረተሰባቸው ራቅ ወዳለ የልጆች ማሳደጊያ ስፍራ መዛወራቸው መልካም አይደለም። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፤ በለመዱት ኅብረተሰብ ውስጥ ባሉት ጓደኞቻቸውና ትምህርት ቤቶች እየታዘዙ አስፈላጊ በሆነበት ጊዜ ሁሉ ሰፊ ቤተሰብ እንክብካቤ ሊያደርግላቸው ይችላል። ይሁን እንጂ ኤድስ በከፍተኛ ደረጃ ጎዳት እያደረሰ በሚገኝባቸው በአንዳንድ ስፍራዎች ወላጅ የሌላቸው ልጆች ቊጥር ሰፊ ቤተሰብም ሆነ ቤተ ክርስቲያን ልታቅፈው ከምትችለው በላይ የሆነበት ሁኔታ አለ። በእነዚህ አካባቢዎች ወላጅ የሌላቸውን ልጆች ችግር ማቃለያ የሚሆኑ ማሳደጊያ ቤቶች ያስፈልጋሉ። በአንዳንድ ኅብረተሰብ ውስጥ እርሻን ለማረስና በከተማ

ውስጥ ዞር ዞር ለማለት የቀሩት ሕፃናት ብቻ ናቸው።

ከሽማግሌዎችና ከቤተሰቦች ቊጥጥር ራቅ ብለው ያሉ አያሌ ልጆች የሚኖሩባቸው ዘመናዊ ያልሆኑ የሕፃናት ማሳደጊያ ቤቶች ያሉባቸውን ከባድ ችግሮች ብዙዎች አይተዋል። ይሁን እንጂ ቊጥራቸው ብዙ የሆነ እነዚህ ልጆች በእንደዚህ ዐይነት ሁኔታ ሊቆዩ አይችሉም፤ እኛም እንዲሁ ልንተዋቸው አይገባም። ይህ የተሻለ አማራጭ ሆኖ ባይገኝም፤ በአፍሪካ ውስጥ ብዙ ሰዎች አያሌ የሕፃናት ማሳደጊያዎችን እንዲከፍቱ አድርጎአቸዋል። ትልልቅ የሕፃናት ማሳደጊያዎችን መክፈት፤ «ብዙ ወጪ የሚያስወጣ በመሆኑ ችግሩን ከፍ የሚያደርግ መንገድ ነው» ሲባል ሰምተናል። አሁንም ቢሆን ጥሩ አስተዳደር ያለውና እንክብካቤ የሚያደርግ ሕፃናት ማሳደጊያ ማቋቋም ልጆችን በመንገድ ላይ ከመተው የተሻለ መፍትሔ ነው።

በተለመዱት የሕፃናት ማሳደጊያ ቤቶች ምትክ እንደ አማራጭ ለወደፊቱ ሞዴል የሚሆንን አሠራር ከማቅረብ አንጻር የኬንያው ቄስ አንጄሎ ዳጎስቲኖ፤ ልጆች ከትልልቅ ሰዎች ጋር የሚኖሩባቸው ከ300-400 ካሬ ሜትር መሬት ላይ የተሠሩ ቤቶች ያሉበት አብረው የሚኖሩበትና የሚማሩበት እንዲሁም ለምግብ የሚሆን እህል የሚተክሉበት «የተስፋ ከተሞች»¹²⁶ ማቋቋም እንደሚስፈልግ ተናግረዋል። እንዲህ ዐይነቱ ኅብረተሰቡን

መሠረት ያደረገ የልጆች ማሳደጊያ ቤት የተሻለ መፍትሔ ነው። በተቻለ መጠን ልጆች ከሰፊው ቤተሰብ ጋር ተቀራርበው በመኖር ሊያድጉ የሚችሉበት ትልቅ ሥራ እንዲሠራ ይረዳል። እንዲሁም ወንዶችና ሴቶች በዚህ የሕፃናት ማሳደጊያ ሥራ ውስጥ እንዲሳተፉ ያደርጋል። ወንዶችና ሴቶች ልጆች በሕይወታቸው ምሳሌ ሊሆኑላቸው የሚገቡ ቅዱሳን ያስፈልጉአቸዋል። ሆኖም ብዙውን ጊዜ የሕፃናት ማሳደጊያ ሥራ ለሴቶች ብቻ የተተወ ነው።

ቤተ ክርስቲያንና ኅብረተሰቡ በተጨማሪ ኤች አይ ቪ ያለባቸው ወላጅ የሌላቸውን ሕፃናት መንከባከብ ይኖርባቸዋል፤ እነርሱም በተቻለ መጠን ፍጹም የሆነና ደስታን የተሞላ ሕይወት ይኖሩ ዘንድ ሊረዱ ይገባቸዋል፤ ይህም የእግዚአብሔርን ፍቅር በሚገባ በመረዳት የሚደረግ ነው። ኤች አይ ቪ ላለባቸው ሕፃናት የሚሆን ዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒት በብዛት ካለ፤ የበለጠ ረዥም ዕድሜ ሊኖሩ ይችላሉ። እነዚህም ልጆች ኤች አይ ቪ ከሌለባቸው ልጆች ባልተናነሰ በርኅራኄና በክብር ሊያዙ ይገባል። እጅግ ከባድ በሆነ ሕመም የሚሠቃዩ ምንም የማያውቁ ልጆች ስለሆኑ፤ ለማንኛውም ልጆችን ለሚያሳድግ ድርጅት ብቻ መተው የለባቸውም።

ልጆችን ለወላጆቻቸው ሞት ማዘጋጀት

አንዳንድ አገልጋዮች ለእነዚህ ልጆች ወላጆቻቸው እንደሚሞቱ አስቀድመው በማሳወቅ ችግርን ተቋቁመው መኖር እንዴት እንደሚችሉ የማዘጋጀት ልምድ አላቸው።

¹²⁶Prescription for Hope conference, Washington DC, February 2002. <http://www.aegis.com/news/pr/2002/PR020344.html>

ቀደም ብሎ ስለ ሞት ምንነት ከእነዚህ ልጆች ጋር መነጋገር ሐሳቡን እንዲረዱት ብሎም ከወላጆቻቸው ጋር የነበራቸውን ጥብቅ ግንኙነት ቀስ በቀስ ለማላላት ይረዳል።¹²⁷ ወላጆቻቸውን የመሰናበትና የመጨረሻውን ምክር የመስማት እድል ያገኙ ልጆች ወላጅ በሞት ከተለያቸው በኋላ ያንን ሁኔታ ይጽናኑበታል። ስፍራን ወይም የሚያውቁትን የቤተሰብ አባል በትክክል እንዲሁም በቃላቸው የመሰናበት ዕድል ያገኙ ልጆች በሐዘኑ ጊዜ ይበልጥ ፈውስን ያገኛሉ። ወላጆች፣ ልጆችና ሌሎች በጎ ምኞትንና በረከትን ሊለዋወጡ ይችላሉ። ይህ ሁኔታ ልጆች ራሳቸውን እንዳይኩንኑ እንዲሁም በሐዘኑ ጊዜ ውስብስብና ያላለቀ ሥራ በሚያመጣው ችግር ይበልጥ እንዳይጨነቁ ይረዳቸዋል። የስንብቱን ሂደት ለማመቻቸት ሊረዱ የሚችሉ ሰዎች መጋቢዎችና የቤተ ክርስቲያን አማካሪዎች ናቸው።

ማስታወሻ መዝገብ

ይህ ማስታወሻ መዝገብ ወላጆቻቸውን ላጡ ልጆች የተዘጋጀ የዕለት ተዕለት ሁኔታዎችንና መታሰቢያዎችን የያዘ ነው። ይህ ሐሳብ የተጀመረው በዩጋንዳ ሲሆን፣ አሁን በብዙ የአፍሪካ አገሮች ውስጥ በሥራ ላይ ውሎአል።

¹²⁷Investing in our future: Psychosocial support for children affected by HIV/AIDS: UNAIDS best practice collection, UNAIDS, July 2001.

ልጆች ከወላጆቻቸው ሲለዩ ስለ እነርሱ የሚያስታውሱት ነገር አይኖራቸውም፤ ስለ ማንነታቸውም የሚያውቁት የለም። ይህ የማስታወሻ መዝገብ ልጆቹ የሚያስታውሱትን ነገር ሕያው ከማድረጉም በላይ ልጆቹ በማንነታቸው ደስ እንዲሰኙ ያደርጋቸዋል። በተጨማሪም ወላጅ ከመሞቱ በፊት ኤች አይ ቪ እንዳለበትና ይህም ምን ማለት እንደሆነ ለማላወቅ የሚጠቀምበት መንገድ ይሆናል። ወላጅ ወይም ወላጆች መረጃዎችንና የግል ታሪኮችን በዚህ መዝገብ ላይ ይጽፋሉ። በመዝገቡ ውስጥ ሊጻፉ የሚገባቸው ጉዳዮች በሚከተሉት ርእሶች ላይ ሊሆኑ ይችላሉ፤

- ስለ አንተ ያለኝ የተለየ ትዝታ
- ጤንነትህ
- ስለ እናትህና ስለ አባትህ ሊኖርህ የሚገባ መረጃ
- የቤተሰባችን ልማድና ልዩ ወቅቶች
- የቤተሰባችን የትውልድ ሐረግ
- የቤተሰብ ፎተግራፎች

እናትና አባት በሕይወት ሳሉ፤ ልጅ እነዚህን የመሳሰሉ ነገሮች በመዝገቡ ላይ እንዲጽፉ ሊረዳቸው ይችላል። ይህም ለልጅና ለወላጅ ስላለፈው፣ ስላሁኑና ስለ ወደፊቱ መረጃን ለማግኘት የሚጠቀሙበት መሣሪያ ይሆናቸዋል።

ልጆች ወላጅ አልባ ሲሆኑ ብዙውን ጊዜ ከለመዱት ቦታ ወደ ተለየ ስፍራ ይወሰዳሉ። ይህ መዝገብ ሥር መሠረታቸውን ለማስታወስ የሚረዱ ነገሮች ስለያዘ ማንነታቸው በምንም ዐይነት ሁኔታ አይጠፋባቸውም። የትና ከምን ዐይነት ቤተ ሰብ እንደተወለዱ ያስታውሳቸዋል። ደግሞም ወላጆች ልጆቻቸው ስለወደፊት ሊኖራቸው የሚችለውን ፍርሃት ተረድተው ከእነርሱ ሞት በኋላ ልጆቹ የሚኖሩበትን ስፍራ ለመወሰን የሚረዱ ሊሆን ይችላል። ምክንያቱም ልጆች ወላጆቻቸው የሚያልፉበትን አበሳ ስለሚመሰክሩና ስለሚረዱ ማናቸውም በዚህ ሁኔታ ማለፍ አይፈልጉም።

ቤተ ክርስቲያን ችግሩን ለመቋቋም ዐቅም ይኖራት ይሆን?

ቤተ ክርስቲያን በአንዳንድ የአፍሪካ አገሮች ያለውን የወላጅ አልባ ሕፃናትን ችግር በከፍተኛ ደረጃ በመጋፈጥ ላይ ትገኛለች። በአንዳንድ ስፍራ ወላጅ የሌላቸው ሕፃናት ቊጥር እየጨመረ በመምጣት ላይ ነው። የኤድስ ሥርጭት በስፋት በቀጠለ ቊጥር ችግሩን ለመጋፈጥ ሁላችንም እንገደዳለን። ይህን ማድረግ ካልቻልን ትውልዱን በአጠቃላይ ለውድቀትና ለጥፋት እንዳርገዋለን፤ በሺህ የሚቈጠሩ ሕፃናት ወደየከተሞቻችን ጉዳና እየወጡ የወንጀል፣ የዐመፅና የዘሙት አዳሪነት መሣሪያ ይሆናሉ፤ ክፍለ አህጉራችንም በአጠቃላይ ለችግር ይዳረጋል።

ማኅበረ ምእመናንና ቤተ ክርስቲያንን የሚያስተዳድሩ ክፍሎች ጉዳዩን መመርመርና ከወዲሁ ቤተሰቦችን ለመርዳት እንቅስቃሴ የሚጀምሩበትን መንገድ መፈለግ ይኖርባቸዋል። መፍትሔ የሚያመጡ አዳዲስ ሐሳቦችንም መቀበል ይኖርብናል፤ ምናልባትም የሴቶችና የወንዶች ኅብረቶች ወላጅ የሌላቸውን ልጆችና እየተጣጣሩ ያሉ ቤተሰቦችን ለመርዳት መንገድ መፈለግ አለባቸው። እኛ፣ ቤተ ክርስቲያንና ማኅበረሰቡ ወላጅ ለሌላቸው ልጆች እገዛ ሊያደርጉ የሚችሉባቸውን አመቺ ቤቶች በቤተ ክርስቲያን አቅራቢያ ማዘጋጀት እንችላለን? ወላጅ የሌላቸውን ልጆች ለመመገብ የቤተ ክርስቲያን አባሎች በየወሩ ከቤተሰባቸው ቀለብ መዋጮ እንዲያደርጉ ማነሣሣት ይቻል ይሆን?

አብዛኛውን ጊዜ ለዚህ ትክክለኛው መልስ ከመንግሥት ወይም ከትልልቅ ድርጅቶች አይመጣም። ይልቁንስ አንተ አንባቢው በማኅበረሰብህና በቤተ ክርስቲያንህ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ለማድረግ የምትጠበቅ ሰው ትሆናለህ። ምክንያቱም የችግሩን አሳሳቢነት ለመረዳት በመጀመር ላይ ያለህ፤ ከማኅበረ ምእመናንህ ከኅብረተሰብህ ጋር የቅርብ ግንኙነት የምታደርግ አንተው ራስህ ነህ። መፍትሔን እንዲያመጣ ሌላ ሰው አትጠበቅ፤ እንዲህ ስታደርግ ጊዜው ያልፋል። ይልቁን በዙሪያህ ካሉት ጋር ሥራ ጀምር፤ በቤተ ክርስቲያንህ ካሉ ከሌሎች ሰዎች ጋር ተነጋገርበት፤ የሚያስፈልገውን ነገር ለይተህ ዕውቅ፤

ከዚያም በተግባር ለመተርጉም እርምጃ ውሰድ። የእኛ ፍላጎት እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በኤድስ ሳቢያ ወላጆች ያጡ ልጆችን ችግር በክርስቶስ ፍቅር እንዲቀርፍ ነው። ትንንሽ ልጆች በወላጆቻቸው ሞት የሚማረሩ መሆን አይገባቸውም፤ የእኛን እንክብካቤ የሚፈልጉ ናቸው። ይህን ብናደርግ ብዙዎቹ ይጠፋሉ ወይም ወላጆቻቸው ለኤድስ እንዲጋለጡ ያደረጋቸውን ባሕርይ ለመውረስ ሊያዘነብሉ ይችሉ ይሆናል። ይህም ከሆነ የሥቃይ ዑደቱ ይቀጥላል።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት በኅብረተ ሰባችሁ ውስጥ ያሉትን ወላጅ አልባ ልጆች በመንከባከብ ላይ ይገኛሉን? አሁንም ሊፈቱ ያልቻሉ ችግሮች አሉን?
2. በኅብረተሰባችሁ ውስጥ ያሉትን ወላጅ የሌላቸው ልጆች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት መርዳት አለባት ብላችሁ ታስባ ላችሁ?
3. በኤድስ ሰበብ ወላጅ የሌላቸው ልጆች ብዛት በጨመረ ቍጥር፣ ወላጅ የሌላቸውን ልጆች ለማሳደግ ምሳሌ የሚሆን ምን ዐይነት አሠራር አላችሁ? የትኛው አሠራር የተሻለ ነው ትላላችሁ? ለምን?

4. ሰፊ ቤተሰብና ኅብረተሰብ ጣልቃ ሳይገባ በሕፃናት ማሳደጊያ ቤት በሚያድጉ ልጆች ላይ የሚታያችሁ ችግር አለ? ተወያዩበት።

ከዚምባቡዌ የተገኘ ለማመን የሚያስቸግር ታሪክ

በዩጌንዳ ኢማጅን ንድሎቹ

ዕድሜ 16፤ ዚምባቡዌ

አብዛኛውን ጊዜ እውነትን ለማመን ያስቸግራል፤

እውነትን ለማመን የአንድ ምስተ ዓመትን ጊዜ ያህል ይፈጃል፤

ነገር ግን ሐሰትን ማመን በእጅጉ ይቀላል፤

ሐሰተኛን ነገር ለማመን ጥቂት ሰኮንድ ብቻ ይበቃል፤

ሁኔታዎች ለምን እንዲህ እንደሚሆኑ በእውነቱ አላውቅም፤

እርሷ ይህንን ስትነግረኝ፤ ሕልም የማይ ነው የመሰለኝ፤

ጆሮዬም ችግር ይኖርበት ይሆን ብዬ አሰብሁ

የሌላ ሰው ታሪክ ስለመሰለኝ ጥያቄ መጠየቅ አልቻልሁም፤

ወይም ከጥቂት ዓመታት በፊት በሌላ ሰው ላይ የተፈጸመ ይሆናል ብዬ አሰብሁ፡፡

ነገሩ ለማመን የሚያስቸግር ነው፤

በሰማይ ያሉትን ከዋክብት እንደመቀጠር ያህል ከባድ ነገር ነበር፤

እውነተኛ ታሪክ ስለሆነ ለማመን አስቸጋሪ ነበር፤

እውነተኛና ትክክለኛ ታሪክ ስለሆነ ማመን ነበረብኝ፤

በሐዘን ቃላት የተሞላ እጅግ ረዥም ታሪክ ነበር፤

በልባችሁ ውስጥ ለዘላለም በሚቀመጡ እጅግ

በሚያሳዝኑ ቃላት የተሞላ ነበር፤

በሕይወቴ ያጋጠመኝ እጅግ የተጉዳሁበትና የሚያሳዝን

ታሪክ ስለሆነ ፈጽሞ የማልረሳው ነው፤

የደም እንባ በማፍሰስ እያለቀሳችሁ የምትሰሙት ታሪክ ነው፤

አስደንጋጭና ለማመን የሚያስቸግር ስለነበር እኔ ግን አላለቀስሁም፡፡

ይህን ከሰማችሁ በኋላ በሚቀጥለው ሰዓት ጌታ ከዚህ

ክፉ ዓለም እንዲያወጣችሁ ትጸልያላችሁ፡፡

ይህ ሁሉ የሚሆነው ታሪኩ ለእኔም ሆነ ለእናንተ እጅግ የሚጉዳ ስለሆነና ስለሚሆን ነው፡፡

ይህ ታሪክ የተፈጸመው እጅግ በምቀርበው ሰው፤

በክፉ ቀንና በደግ ቀን ለእኔ ልዩ በሆነ ሰው ላይ ነው፡፡

ለእኔ የማይለወጥ ፍቅር ያላት፤

ምንጊዜም በአጠገቤ የሆነች ሰው ናት

እርሷም በልቤ ውስጥ የተቀመጠች ንግሥት ናት፤

ትጠነቀቅልኛለች፤ ትወደኛለች፤

ትወደኛለች፤ እኔም እወዳታለሁ፡፡

ማን እንደሆነች ለማወቅ እንደምትፈልጉ አውቃለሁ፡፡

ምንም ዐይነት ጉዳት እንዳይደርስበት በምትመኙለት ሰው ላይ እንደዚህ ዐይነት መጥፎ ነገር መከላከልን ማመን ያስቸግራል፤

እርሷ ማን እንደሆነች ለእናንተ መንገርም ለእኔ ከባድ ነው፤

ይሁን እንጂ እናንተ ማወቅ ስላለባችሁ መናገር አለብኝ፤ አዝናለሁ - ይህች ሴት እናቴ ናት።

ወላጅህ ወይም ዘመድህ ኤች አይ ቪ ያለበት መሆኑን ማወቅ መልካም ነው። መጽሐፍ አንብቦ ወይም ከሌሎች ሰዎች ስምቶ ከመጠየቅ ይልቅ ወላጅ በራሱ ላይ የደረሰውን ቢነግራችሁ የተሻለ ነው። የራሳችሁ ስለሆነ ነገር ፈልጎ ማወቅ ግን እጅግ ይጉዳል። ኤድስ የሚደበቅ ጉዳይ አይደለም፤ የተለመደ ነገር ሆኖአል። ሕይወትን እንደሚገቡ እንደማንኛውም ዐይነት በሽታ ነው። ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ወላጆችና የተጉዱ ልጆች እርዳታ ሊደረግላቸው ይገባል፤ ከሁሉም በላይ ግን ፍቅር ያስፈልጋቸዋል።

የእናቴን ሁኔታ ልረዳ የቻልሁት ሳላስብ ነው። የእኔ ስምና የወንድሜ ስም የተጻፈበትን ካሌት ክር አገኘሁ። አደመጥሁት፤ ሳደምጠውም ለእኔና ለወንድሜ የተላለፈ የእናቴ ድምፅ ነበር። ኤች አይ ቪ እንዳለባት ስትናገር በሰማሁ ጊዜ እጅግ ደነገጥሁ፤ በመጀመሪያ ያሰብሁት ወዲያውኑ እንደምትሞት ነው። ከዚያም ካሌቴ የተቀረጸው ከሦስት ዓመት በፊት መሆኑን ስታስረዳኝ ገና ለብዙ ጊዜ

የመኖር ተስፋ ይኖራታል በማለት አሰብሁ። ከዚያም ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ሁሉንም ነገር አስረዳችኝ። ይህንንም ያደረገችው ስለወደደችንና ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ሌሎችንም ስለምትወድ እንደሆነም አመኑሁ።

እንደ እናታችን ከሆነችው ከቅርብ ቤተሰቦችዋ በተለይም ከእኅትዋ ድጋፍ ማግኘት ጀመርሁ። ጓደኞቿም ጥሩ የድጋፍ ምንጮች ሆኑኝ፤ ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ የሚያስተምሩ ቫይረሱ ያለባቸውና በቫይረሱ ምክንያት የተጉዱ ሌሎች ሰዎችም እንዲሁ ጥሩ የመረጃ ምንጮች ነበሩ። አንዳንዶች እናቴ እጅግ ብርቱ ሰው እንደነበረች ሲናገሩ፤ ሌሎች ደግሞ ጣቶቻቸውን ወደ እኔ በመጠቁም ወይም በማንሸካሸክ ወይም ጥግ ይዘው ይነጋገሩ ነበር። እኔ ግን በድፍረት ችግሩ ያለው እነርሱ ዘንድ እንጂ እኔጋ እንዳይደለ ተናገርሁ፤ ምክንያቱም ኤች አይ ቪ በማንኛውም ጊዜ በማንኛውም ሰው ላይ ሊከሰት የሚችል ዐደጋ እንደ ሆነ ዐውቃለሁ።

ከኤች አይ ቪ ጋር የምትኖር እናት ያለችኝ ሰው እንደ መሆኔ መጠን በሕመሙ ምክንያት የደከሙ ወላጆቻቸውን በመንከባከብ ከባድና አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚያልፉ ልጆችን ላመሰግን እወዳለሁ። በኤች አይ ቪ ከተያዙ በኋላ ሕይወት አለ፤ ወዳጆቻችን በሞት ካለፉ በኋላም በሕይወት እንኖራለን። ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ወላጆች ላሉአቸው የሚከተለውን ልዩ መልእክት ማስተላለፍ እፈልጋለሁ፤ ለመኖር ተስፋ አትቀረጡ፤

በቫይረሱ ለተያዙትና ለተጉዱት ጸልዩላቸው፤ ደግሞም ለራሳችሁ መጸለይን አትርሱ። እናቴ፣ «ኤች አይ ቪ ለእኔ ተስፋ ያስፈልጋል ማለት ነው» ብላ ነገረችኝ።¹²⁸

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. ዩኔስኮ እንደሚከተለው የተናገረችውን ዐረፍተ ነገር ተወያዩበት፤ «ወላጅ ወይም ዘመድ ኤች አይ ቪ ያለበት መሆኑን ማወቅ መልካም ነው። መጽሐፍ አንብቦ ወይም ከሌሎች ሰዎች ሰምቶ ከመጠየቅ ይልቅ ወላጅ በራሱ ላይ የደረሰውን ቢነግራችሁ የተሻለ ነው» ያለችው ትክክል ነው?
2. እናት ወይም አባት ስለ ራሳቸው በኤች አይ ቪ የመያዝ ጉዳይ ለልጆች ቢነግሩ ምን የተለየ ነገር ያመጣል?
3. የዩኔስኮን ታሪክ ካነበባችሁ በኋላ በቤተሰብዎ ውስጥ ከሚገኝ ኤች አይ ቪ ካለበት ሰው ጋር መኖር እንደሚቻል ስለ ተናገረችው ምን ታስባላችሁ?

¹²⁸ Investing in Our future, Psychosocial Support for Children Affected by HIV/AIDS, UNAIDS, July 2001.

ምዕራፍ ዐሥራ ሰባት ኤድስ እና ቤተ ክርስቲያን

በአፍሪካ ያለችው የክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን አብዛኛውን የኤች አይ ቪ/ኤድስ ወረርሽኝ አደገኛ ገፅታ ምን እንደሚመስል ለማሳወቅ የተለየ ቁልፍ ቦታ ያላት ናት። በስፋት የመድረስ ዐቅም ስላላት በአብዛኛው የአፍሪካ ኅብረተሰብ መካከል ያለውንም ችግር ቀስ በቀስ የመግታት ጎይል አላት። ቤተ ክርስቲያን የወረርሽኝን አቅጣጫ ሊለውጥ የሚችል እጅግ ብዙ የሆነ ያልተነካ እምቅ ጎይል ያላት ናት። ቤተ ክርስቲያን ፍቅር፣ ሰላም፣ እንክብካቤ፣ ድጋፍና ፍትሕን የመሳሰሉ ትላልቅ እሴቶች ስላሏት በአብዛኛው ማኅበረሰብ መካከል ጠንካራ የሆነና በእርሷ የሚመራ የክብካቤና የድጋፍ ፕሮግራም ማቋቋም ትችላለች። በተጨማሪም ቅድመ ጋብቻ ወሲብን መከልከልና በጋብቻ ውስጥ ሊኖር የሚገባውን ታማኝነት አጥብቃ ማስተማሯ ኤች አይ ቪ/ኤድስ በአፍሪካ በብዛት የመሠራጨቱንና ጉዳት የማድረሱን ፍጥነት ለማቆም ጠቃሚ መሣሪያ ነው። ነገር ግን እጅግ የሚያሳዝነው ነገር መገለልና መድልዎ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በመታየቱ የሥርጭቱን ፍጥነት ሲያባብሰው

አንዳንድ ጊዜም ኤች አይ ቪ/ኤድስን ለመከላከልና ለመቁጣጠር የሚደረገውን ጥረት አዝጋሚ ሲያደርገው ይታያል።¹²⁹

ኤች አይ ቪ/ኤድስን በተመለከተ ቤተ ክርስቲያን ሊኖራት የሚገባ አመለካከት

እጅግ የሚያሳዝነው ነገር በዓለም ያሉ ሰዎች፣ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ኅጢአተኞችን የማትቀበል አድርገው መመልከታቸው ነው። ቤተ ክርስቲያን «ለጥሩ ሰዎች» ብቻ እንደሆነች ያስባሉ። አንዳንድ ጊዜ የተሳሳተ አስተሳሰብ ይኖረናል ወይም «መጥፎ ሰዎች በቤተ ክርስቲያናችን ስፍራ የላቸውም» ለማለት እንኳ እንደፍራለን። በሐሳባችንም ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎች እጅግ መጥፎዎች እንደሆኑ እንገምታለን።

የኤድስ ወረርሽኝ በመጣ ጊዜ በአካል ላይ ውጭአዊ ጉዳትን የሚያስከትሉ ጥቂት ድብቅ ኅጢአቶች አሉ። ስለዚህ የቤተ ክርስቲያን ማኅበረ ምእመናን ብዙውን ጊዜ ለዚህ መፍትሔ አድርገው የሚወስዱት በኤድስ የሚሠቃዩትን ማግለል ነው። «ስለሠሩት ኅጢአት ተገቢውን ቅጣት እያገኙ ነው» በማለት በስውርም በግልጥም እንፈርድባቸዋለን። ቀጥተኛ የሆነ ሰበብና ውጤቱ በግልጽ እንደተረዳን እናስባለን፤ ይህንንም

ለአእምሮአችን ምንም ሳይቈረቁረን እንናገራለን።

የሚገባንን ተቀብለናልን?

ሁላችንም ስለ ሠራነው ኅጢአት በሙሉ የሚገባንን ብንቀበል ኖሮ ምን ሊሆን ይችላል? ሁላችንም ወደ ገሃንም እሳት እንደምንገባ እርግጠኞች ነን። ማንኛችንም መንግሥተ ሰማይ የሚገባን ሰዎች አንሆንም። እግዚአብሔር በልባችንና በሐሳባችን ውስጥ ያለውን በሙሉ ያያል፤ አንዳንድ ጊዜ ሁላችንም ብንሆን ትክክለኛ ያልሆነ ወሲባዊ አስተሳሰብና በሥጋ ምኞት የተወጠረ ፍላጎት ሊኖረን ይችላል። ወደ ሴት አይቶ መመኘት እንደ ማመንዘር የሚቈጠር መሆኑን ኢየሱስ አስተምሮአል (ማቴ 5÷27-28)። በተጨማሪም አመንዝረውና የዝሙት ኅጢአት ፈጽመው ነገር ግን በኤድስ ያልተያዙትን እንዴት እንመለከታቸዋለን? የፈጸሙት በደል አነስተኛ ነውን? ደግሞም የሚያታልሉ፣ የማያመስግኑ፣ ወንድሞቻቸውን የሚጠሉ ወይም በዓለም ባለጠጎች ላይ የሚቀኑ ሰዎችስ? የእነርሱ በደል ትንሽ ነውን?

እግዚአብሔር ቅዱስ አምላክ ስለሆነ ኅጢአትን በቀላሉ ሊመለከት አይችልም፤ እርሱ ጻድቅ ስለሆነ ምንጊዜም ቢሆን ኅጢአትን ይቀጣል። እኛ መልካምና ቅዱሳን እንደሆንን ስለራሳችን ካስብን፣ በእግዚአብሔር ፊት ሁላችንም ኅጢአተኞች መሆናችንን ልንረዳ

¹²⁹Pan African Christian AIDS Network Symposium on HIV/AIDS, Nairobi, 2003.

አንችልም፤ ስለዚህ ሁላችንም የገሃነም እሳት ፍርድ ይገባናል። ወደ መንግሥተ ሰማይ ለመግባት ጉዞ ከጀመርንም፤ ይህ የሆነው እግዚአብሔር በምሕረቱና በፍቅሩ የእርሱ እንድንሆን ስለመረጠን ብቻ ነው። ብቸኛ ተስፋችን በኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት እንድናምን እርሱ መንገድ ማዘጋጀቱ ነው፤ የኅጢአታችን ዕዳ በሙሉ እግዚአብሔር ኢየሱስን ስለ እነዚህ ኅጢአቶች ሲቀጣው ተከፍሏል። እርሱ ኅጢአታችንን ለማስተስረይ ቤዛ የሆነልን የመሥዋዕቱ በግ ነው (ኢሳይያስ 53)። የጸጋን ምስጢር ምን እንደሆነ ተረድተነዋል? ሊያድነን የሚችል በጎነት በውስጣችን እንዳለ ማሰብ እንችላለን? ኤድስ ኖረብንም አልኖረብንም ለፈጸምነው ኅጢአት እንደማንኛውም ሰው ገሃነም ይገባናል።

ኅጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እናስታለን፤ እውነትም በእኛ ውስጥ የለም። ኅጢአታችንን ብንናዘዝ ኅጢአታችንን ይቅር ሊለን፤ ከዐመፃ ሁሉ ሊያነፃን እርሱ ታማኝና ጻድቅ ነው። ኅጢአት አልሠራንም ብንል እርሱን ሐሰተኛ እናደርገዋለን፤ ቃሉም በእኛ ውስጥ የለም። ልጆቼ ሆይ ይህን የምጽፍላችሁ ኅጢአት እንዳትሠሩ ነው፤ ነገር ግን ማንም ኅጢአት ቢሠራ፤ በአብ ዘንድ ጠበቃ አለን፤ እርሱም ጻድቁ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እርሱም የኅጢአታችን ማስተስረያ ነው፤

ይኸውም ለዓለም ሁሉ ኅጢአት እንጂ ለእኛ

ብቻ አይደለም (1ዮሐንስ 1÷8-2÷2 አመት)።

በጸጋ ብቻ የዳንን ሰዎች እንደሆንን በእውነት ከተረዳን፤ በኤች አይ ቪ/ኤድስ ዙሪያ እግዚአብሔርን ማገልገል እንችላለን። እኛ ከእነርሱ የተሻልን አለመሆናችንን ካወቅን፤ ቫይረሱ ላለባቸው ሰዎች የማይለዋወጥ ፍቅር ልናሳያቸውና ሌሎች ጣቶቻቸውን እንዳይቀስሩባቸው ልናስተምራቸው እንችላለን። ለራሳችን ምሕረትን ለመቀበል ወደ እግዚአብሔር መምጣት ከዚያም ወጥተን የተቀበልነውን ምሕረት ለሌሎች በኢየሱስ ክርስቶስ ስም መስጠት እንችላለን።

የኢየሱስ ምሳሌነት

«ሐኪም የሚያስፈልጋቸው ሕመምተኞች እንጂ ጤነኞች አይደሉም፤ እኔ ኅጢአተኞችን እንጂ ጻድቃንን ወደ ንስሐ ልጠራ አልመጣሁም» (ማርቆስ 2÷17)።

ብዙውን ጊዜ ኅጢአት የሚያስከትለውን ቅጣት በማሰብ እንጨነቃለን። የኢየሱስ ትኩረት ይህ አልነበረም። በኤድስ እየተሠቃየ ስላለ ሰው ስንሰማ ፈጥነን የምናስበው ወይም የምንጠይቀው ጥያቄ፤ «ኤድስ ሊተላለፍበት የቻለው በምንዝርና ነው ወይም ዝሙትን በመፈጸም? በደለኞች ናቸውን? ምክንያቱ ከትዳር ጓደኞች አንዳቸው ናቸውን? የሚሠቃዩት በዚህ የተነሣ ነውን?» የሚለውን

ነው። እንዲህ ዐይነቱ ትኩረት ጎሊናችንን ነጻ በማድረግና ራሳችንን በማጽደቅ ስሜታችንን ከፍ ከማድረግ ያለፈ ፋይዳ የለውም።

ኢየሱስና ደቀ መዛሙርቱ ከተወለደ ጀምሮ ዐይነ ሰው ሆነው ሰው መጡ (ዮሐንስ 9)። ይህ የሆነው በአንድ ሰው ንጢአት ምክንያት እንደሆነም ደቀ መዛሙርቱ ተረዱ። እጅግ የተጨነቁበት ጉዳይ ቢኖር «ንጢአት የሠራው ማነው?» የሚለው ነው። «ንጢአት የሠራው እርሱ ነው ወይስ ወላጆቹ?» የሚል ጥያቄ አቀረቡ። እኛም ሁልጊዜ ማግኘት የምንፈልገውን ዐይነት መልስ ለማግኘት ደቀ መዛሙርቱም ተጠያቂው ማን እንደሆነ ለማወቅ ፈለጉ፤ የኢየሱስ መልስ ግን ጉዳዩን ከክስ ይልቅ ወደ እግዚአብሔር ክብር ዘወር አደረገው። «እርሱ ወይም ወላጆቹ ንጢአት አልሠሩም፤ ይህ የሆነው ግን የእግዚአብሔር ሥራ በእርሱ ሕይወት እንዲገለጥ ነው»

በሌላ ጊዜ ደግሞ አንዳንድ ሰዎች ጲላጦስ በጭካኔ ስለ ገደላቸው የገሊላ ሰዎች ሁኔታ ወሬ ይዘውለት መጡ። ሕዝቡ ያሰቡት የሞቱት ሰዎች ተገቢውን ቅጣት እንደ ተቀበሉ ነው፤ ይኸውም ምናልባት ንጢአቶች ስለሆኑ

ሊሆን ይችላል። ኢየሱስ ግን ስሕተታቸውን በሚገባ በማስተካከል እንዲህ አለ፤ «ታዲያ እነዚህ የገሊላ ሰዎች ይህ ሥቃይ የደረሰባቸው ከሌሎቹ የገሊላ ሰዎች ሁሉ ይልቅ ንጢአተኞች ስለነበሩ ይመስላችኋል? አይደለም እላችኋለሁ፤ ንስሐ ካልገባችሁ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ። ወይም ደግሞ በሰሊሆም ግንብ ተንዶባቸው የሞቱት ዐሥራ ስምንት ሰዎች በኢየሩሳሌም ከሚኖሩት ሰዎች ሁሉ ይልቅ በደላኞች ስለነበሩ ይመስላችኋል? አይደለም፤ እላችኋለሁ፤ ንስሐ ካልገባችሁ ሁላችሁ እንደዚሁ ትጠፋላችሁ።» (ሉቃስ 13÷1-5)

ፍጥረት ሁሉ የንጢአትን ፍርድ እየተቀበለ ነው። በዓለማችን ሕመምና ሥቃይ ያለው ከዚህ የተነሣ ነው። አንዳንዱ ሥቃይ ጉልህ ምክንያትና ቀጥተኛ ውጤት አለው። አብዛኛውን ጊዜ ይህ ኤድስን በተመሰከተ እውነት ነው። ይሁን እንጂ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ያለባቸው ሰዎች በሙሉ ኢግብረገባዊ ሕይወት የነበራቸው ሳይሆኑ ይችላሉ። አንዳንዶች በሌላው ሰው ኢግብረገባዊ ሕይወት የተጉዱ ወይም ድንገት በመርፌ ሲወጉ ወይም ቫይረሱ ያለበት ደም ተሰጥቶአቸው የተላለፈባቸው ሊሆን ይችላል። እነዚህ ሰዎች ከፍጥረት ጀምሮ በተወሰነው በንጢአት ፍርድ ምክንያት ይሠቃያሉ እንጂ በግል ካደረጉት ንጢአት የተነሣ አይደለም። እንዲሁም የኢየሱስ ቃል እንደሚያሳስበን በንጢአታቸው ምክንያት ኤድስ የተላለፈባቸው ሰዎች እንኳ የፈጸሙት ንጢአት ይህን

ያህል ከሌሎቻችን ኅጢአት ይልቅ የከፋ አይደለም። የኅጢአታቸው ውጤት በግልጽ ከመታየቱ በቀር ሌሎቻችን ከሚያጋጥመን ውጤት ይበልጥ ለሞት የሚዳርጋቸው አይደለም።

ኢየሱስ በያዕቆብ ውሃ ጉድጓድ አጠገብ በተቀመጠ ጊዜ፤ አንዲት ሴት ብቻዋን ውሃ ልትቀዳ መጣች። እርሱም ከእርሷ ጋር እየተነጋገረ ሳለ የማታምን፤ የተለየ ሃይማኖት ያላት፤ በአመንዝራነት ሕይወት ውስጥ የኖረች እንደሆነ ያውቅ ነበር። ይሁን እንጂ ርኅራኄን አሳያት፤ ጥያቄዋን መለሰላት፤ የሕይወትን ውሃ ሰጣት፤ እንዲያውም እርሷ የቀዳችለትን ውሃ ጠጣ። ስለዚህ ተስፋ ሰጣት። ከዚህም የተነሣ እርሷ በእርሱ አመነች፤ ወዳጆቿንም ወደ እርሱ መርታ በማምጣት መሲሐን እንዲያገኙት አደረገች (ዮሐንስ 4)።

የቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣኖች የፈራችን አንዲት ሴት ወደ ኢየሱስ በማምጣት በፊቱ አቁመዋት እንዲህ ሲሉ ከሰሱዋት፤ «መምህር ሆይ ይህች ሴት ስታመነዝር ተያዘች፤ መሴም እንደዚች ያሉ ሴቶች በድንጋይ እንዲወገሩ በሕጉ አዞናል፤ አንተስ ምን ትላለህ?» አሉት። ኢየሱስ ዝምታን መረጠ፤ ባለሥልጣኖቹ ግን ይህንን

ደጋግመው ጠየቁት። እርሱ እንደሚራራላትና «የኅጢአተኞች ወዳጅ» እንደሆነ ያውቃሉ፤ ነገር ግን እንዲህ የከፋ ኅጢአትን ላደረገና በራሱ ላይ ጎፍረትን ላመጣ ሰው ምን ማለት ይችላል? ብለው አሰቡ።

«በጥያቄ ሲወተውቱት ቀና ብሎ፤ 'ከእናንተ ኅጢአት የሌለበት እርሱ አስቀድሞ ድንጋይ ይወርውርባት' አላቸው። እንደ ገናም ጎንበስ ብሎ በምድር ላይ ጻፈ። ይህን እንደ ሰሙ ከሽማግሌዎች ጀምሮ አንድ በአንድ ወጡ። ሴትዮዋም እዚያው ፊቱ እንደ ቆመች ኢየሱስ ብቻውን ቀረ። ኢየሱስም ቀና ብሎ፤ «አንቺ ሴት ሰዎቹ የት ሄዱ? የፈረደብሽ የለምን? አላት። እርሷም 'ጌታ ሆይ፤ አንድም የለም' አለች። ኢየሱስም እኔም አልፈርድብሽም፤ በይ ሂጂ፤ ከእንግዲህ ግን ኅጢአት አትሥራ» አላት (ዮሐንስ 8)።

ኢየሱስ የሴቲቱን ኅጢአት አላጸደቀም፤ ኅጢአቷን አልደበቀላትም፤ አልተወውም ወይም ችላ አላለውም። የንስሐ ጥሪ አቀረበላት፤ «ከእንግዲህ ግን ኅጢአት አትሥራ» አላት። ይህን ያድርግ እንጂ አልፈረደባትም። ከዚህም በላይ ከላሾቿ ራሳቸው ኅጢአተኞች መሆናቸውን አመለከታቸው። እኛስ እንዴት ነን? የተዘጋጀነው ድንጋይ ለመወርወር ነው? ወይስ ከኢየሱስ ጋር ኅጢአተኛውን ለንስሐና ለምሕረት ለማቅረብ?

ኢየሱስ በከተሞችና በመንደሮች ሁሉ ሲዘዋወር፤ በየምክራቦቻቸው እያስተማረ፤ የመንግሥቱን ወንጌል እየሰበከ ማንኛውንም ሕመምና በሽታ እየፈወሰ ያልፍ ነበር። ብዙ ሕዝብን ሲመለከት ራራላቸው፤ ምክንያቱም እረኛ እንደሌለው በግ በመቅበዝበዝ የተጉዱና ረዳት የሌላቸው ነበሩ። ከዚያም ደቀ መዛሙርቱን እንዲህ አላቸው፤ «መከሩ ብዙ ነው፤ የመከሩ ሠራተኞች ግን ጥቂቶች ናቸው፤ ስለዚህ የመከሩ ጌታ ወደ መከሩ ሠራተኞችን እንዲልክ ለምኑት።» (ማቴ 9÷37-38)

ርኅራኄ ማለት ኢየሱስ የባዘኑ ሰዎችን እንዲሁም በጎጢአትና በክፋት የተጨቁኑትን ሲመለከት የሚገልጠው ስሜት ነው። እርሱ እንዲህ ዐይነቱን የተጨነቀ ሰው ሲመለከት የሚያደርገው መፍረድ ሳይሆን መፈወስ፤ ማዳንና ምሕረትን ማድረግ ነው። ይህን ብቻ ሳይሆን፤ የችግሩ ሁኔታ ስላሳለበው ደቀ መዛሙርቱን በመከሩ ውስጥ ምሕረት የተቀበሉና ከጎጢት የዳኑ ሠራተኞች እንዲገቡ የመከሩ ጌታ ሠራተኞችን ይልክ ዘንድ እንዲጸልዩ አሳስቦአቸዋል። የጎጢአቱ መንስኤ ምንም ይሁን ምን፤ ኢየሱስ ለጎጢአተኞች ይራራል። ስለዚህ እርሱ ምሳሌአችን ነው።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች እንክብካቤ የምናደርግበት መንገድ የአዳኞችን የኢየሱስ ክርስቶስን ምሳሌነት የተከተለ የክርስቲያናዊ ፍቅርን ልዩ ገጽታ የሚያሳይ መሆን አለበት። እኛ ራሳችን ማን እንደሆንን

ካወቅን ማለትም ምሕረት የተደረገልን ጎጢአተኞችና በክርስቶስ ደም የተገዛን ሰዎች መሆናችንን ከተረዳን፤ ኤድስ ያለባቸውን ሰዎች ለመርዳት ባለን ቊርጠኝነት የምንሰናከል አይሆንም።

አገልጋዩ ኢየሱስ

በክርስቶስ ኢየሱስ የነበረው ያ አስተሳሰብ

በእናንተም ዘንድ ይሁን

እርሱ በባሕርዩ አምላክ ሆኖ ሳለ

ከእግዚአብሔር ጋር መተካከልን ሊለቀው

እንደማይገባ አድርጎ አልቈጠረውም፤

ነገር ግን የባሪያን መልክ ይዞ

በሰውም አምላል ተገኝቶ

ራሱን ባዶ አደረገ

ሰው ሆኖ ተገልጦም

ራሱን ዝቅ አደረገ

እስከ ሞት፤ ያውም በመስቀል ላይ እስከ

መሞት ድረስ ታዛዥ ሆነ።

ፊልጵስፎስ 2÷5-8

ኢየሱስ የአገልጋይን ቦታ ወስዶ የደቀ መዛሙርቱን እግር ያጠበበትን ታሪክ ታስታውሳላችሁ? «ኢየሱስም፤ አብ ሁሉን ነገር በሥልጣኑ ሥር እንዳደረገለት፤ ከእግዚአብሔር እንደ ተላከና ወደ እግዚአብሔርም እንደሚመለስ ዐውቆ፤ ከራት ተነሣ፤ መጉናጸፊያውን አስቀመጠ፤ ወገቡንም በፎጣ ታጠቀ። ከዚያም በመታጠቢያው ውሃ ጨምሮ የደቀ መዛሙርቱን እግር እያጠበ በታጠቀው ፎጣ ያብስ ጀመር» (ዮሐንስ 13÷3-5)።

ኢየሱስ ማን እንደ ሆነ ያውቅ እንደነበረ መረዳት ያስፈልገናል፤ እርሱ የእግዚአብሔር ልጅ በእርግጥም እርሱ ራሱ እግዚአብሔር ነው (ቍጥር 3)። በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ እርሱ ያለውን ስፍራም ያውቃል፤ ይኸውም ለዓለም ሁሉ ሊሞት እንዳለው ነው (ቍጥር 1)። ቢሆንም አሁን እንደ አገልጋይ የደቀ መዛሙርቱን እግር በማጠብ ራሱን ማዋረድ ችሎ ነበር። ይህን ያደረገው እውነተኛ ፍቅር ማለት፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ለዓለም ሕይወቱን አሳልፎ በመስጠት እንደገለጸው ትሕትና መሥዋዕትነት የተሞላበት አገልግሎት መሆኑን ለማሳየት ነው።

ልክ እንደዚሁ እግዚአብሔር በፈጠረው ዓለም ውስጥ ያለንን ትክክለኛ ስፍራ ስንረዳ፤ ይኸውም ኀጢአተኞች የነበርን ነገር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናችን የእግዚአብሔር ልጆችና አገልጋዮቹ እንድንሆን ያደረገን እርሱ ራሱ መሆኑን እናውቃለን። የኢየሱስ ክርስቶስን ፍቅር ማወቅና ማየት የሚፈልጉትን ሰዎች እናገለግላለን። «እንግዲህ እኔ ጌታችሁና መምህራችሁ ሆኜ ሳለሁ እግራችሁን ካጠብሁ፤ እናንተም እንደዚሁ እርስ በርሳችሁ እግራችሁን ልትተጣጠቡ ይገባችኋል። እኔ እንዳደረግሁላችሁ እናንተም እንደዚሁ እንድታደርጉ ምሳሌ ትቼላችኋለሁ» (ዮሐንስ 13÷14-15)።

በሮሜ 15÷1-2 ያለው መልእክት እንደሚከተለው ያሳስበናል፤ «እኛ ብርቱዎች የሆንን፤ የደካሞችን ጉድለት መሸከም እንጂ ራሳችንን ማስደለት የለብንም። እያንዳንዳችን ባልጀራችንን ለማነጽ፤ እርሱንም ለመጥቀም ደስ የሚያሰኘውን ነገር ማድረግ ይገባናል።» ይህ የሚያሳስበን ከእኛ ይልቅ በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ያሉ የሚመስሉትንና በእምነታቸው ደካሞች የሆኑትን እንኳን ለማገልገልና ለማበረታታት እንድንጥር ነው።

በሌሎች ላይ ላለመፍረድ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ

ኀጢአተኞችን በተመለከተ ሊኖረን የሚገባ አመለካከት

መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረን እርሱን ወይም እርሷን ወደ ክርስቶስ ምሕረት መምራት እንዳለብን ነው። ኀጢአት መፈጸሙን ስንመለከት፤ ኀጢአተኞችን ማስጠንቀቅና በቤተ ክርስቲያን ንስሐ የማይገቡ ኀጢአተኞችን መቅጣት ቢገባንም የፍርድና የማውገዝ ቃል የማስተላለፍ መብት ግን የለንም፤ ይህን ማድረግ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው። የምንሰጠው ማስጠንቀቂያና የምንወስደው የቅጣት ርምጃ ዓላማ ኀጢአተኛውን ወደ ክርስቶስ አካል ለማቅረብ እንጂ ፈጽሞ ለማስወገድ አይደለም።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ለሚኖሩ ሰዎች ሊኖር የሚገባውን አመለካከት ለመለወጥ ቤተ ክርስቲያን ብዙ ማድረግ ይጠበቅባታል፤ ይኸውም ከበሽታው ጋር የተያያዘውን የመድልዎንና የማግለልን ሁኔታ መቀነስ ነው። ኢየሱስ፤ «እንዳይፈረድባችሁ በማንም ሰው ላይ አትፍረዱ፤ በምትፈርዱበትም ዐይነት ይፈረዳችኋል፤ በምትሰፍሩበትም መስፈሪያ ይሰፈርላችኋል» ብሏል (ማቴ 7÷1-2)።¹³⁰ ያዕቆብ 2÷12-13 እንዲህ ይላል፤ «ስትናገሩም ሆነ ስታደርጉ ነጻነት በሚሰጠው ሕግ እንደሚፈረድባቸው ሰዎች ሁኑ፤ ምክንያቱም ምሕረት ያላደረገ ሁሉ ያለ ምሕረት ይፈረድበታል፤ ምሕረት በፍርድ ላይ ያይላል»።

¹³⁰«አትፍረዱ አይፈረድባችሁም፤ አትኩንጉ አትኩነንም፤ ይቅር በሉ፤ ይቅር ትባላላችሁ» (ሉቃ 6÷37)

እኛው ራሳችን ኅጢተኞች በመሆናችን በሌላው ሰው ላይ ፈጽሞ መፍረድ እንደማንችል በሮሜ 2÷1 ላይ የተጻፈው የእግዚአብሔር ቃል እንዲህ ይነግረናል፤ «ስለዚህ አንተ በሌላው ላይ የምትፈርድ፤ የምታመካኝበት የለህም፤ በሌላው ላይ በምትፈርድበት ነገር ሁሉ፤ ራስህን ትኩንናለህ፤ ፈራጅ የሆንከው አንተ ያንኑ ተደርጋለህና።»

ይህንን በመረዳት የፓን አፍሪካን ክርስቲያን ኤድስ ኔትወርክ የሚከተለውን ዐውጆአል፤ «የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን እንደመሆናችን መጠን ያለምንም ማቅማማት መድልዎንና ማግለልን ማውገዝ አለብን። ከፍርድና ከተቃውሞ ይልቅ ቤተ ክርስቲያን ሰዎች መጠጊያ፤ ጸጋና የማይለወጥ ፍቅር የሚያገኙበት ስፍራ እንድትሆን ወስነናል»¹³¹

ርኅራኄን ማሳየት ማለት ኅጢአትን ቸል ማለት ነውን?

አንዳንድ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ኤች አይ ቪ/ኤድስ ላለባቸው ሰዎች ርኅራኄን ስታሳይ፤ የወሲብ ኅጢአትን እንደምታደፋፍር ተደርጎ ሊታይ ይችላል። የምንለው ግን ይህንን አይደለም። ሁላችንም የፈጸምነውን የወሲብ ኅጢአት ሁሉ መናዘዝ እንደሚገባን እግዚአብሔር አዘናል።

ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖር ሰው በወሲባዊ ኅጢአት ቢቀጥል የእግዚአብሔርን መንገድ እየተከተለ አይደለም። እንደዚህ ዐይነት ሁኔታ ሲያጋጥማት ቤተ ክርስቲያን የሥነ ሥርዐት ርምጃ መውሰድ ይኖርባታል። እግዚአብሔር ከኅጢአታችን ዘወር በማለት ለእርሱ እንድንገዛ ሁላችንንም አዘናል። ይሁን እንጂ በሌላ በኩል ደግሞ እግዚአብሔር ያዘዘን ለሚሠቃዩት እንድንራራ፤ ንስሐ ከገቡ ከሌሎች ኅጢአተኞች ጋር ኅብረት እንዲያደርጉ ንስሐ የገቡ ኅጢአተኞችን እንድንቀበል ነው (መዝ 103÷4:8:13-14፤ ሉቃ 17÷3፤ ገላ 6÷1)።

ሐዋርያው ጳውሎስ ገላትያ ላሉ ምእመናን ኅጢአትን ደጋግሞ የሚሠራ አባልን በተመለከተ ምን ማድረግ እንዳለባቸው እንደሚከተለው ተናግሮአል፤ «ወንድሞች ሆይ፤ አንድ ሰው በኅጢአት ውስጥ ገብቶ ቢገኝ፤ መንፈሳውያን የሆናችሁ እናንተ በገርነት ልትመልሱት ይገባል። ነገር ግን አንተም እንዳትፈተን ራስህን ጠብቅ። አንዱ የሌላውን ከባድ ሽክም ይሸክም፤ በዚህም ሁኔታ የክርስቶስን ሕግ ትፈጽማላችሁ» (ገላትያ 6÷1-2)። መንፈሳዊ የሆኑ የቤተ ክርስቲያኒቱ አባላት ኅጢአተኛውን የሚመልሱት ከፍቅር በመነጨ ገርነት እንደሆነ ልብ በሉ። ርኅራኄ፤ የፍቅር መግለጫና ከመንፈስ ቅዱስ ፍሬዎችም አንዱ ነው (ገላትያ 5÷22)። በሥቃይ ላይ ላሉት ርኅራኄንና ፍቅርን አለማሳየት የመጽሐፍ

¹³¹Pan African Christian AIDS Network Symposium on HIV/AIDS, Nairobi Kenya, 2003.

ቅዱስን ትምህርት የሚቃረን ከመሆኑም በላይ በራሱ ከባድ ንጢአት ነው።

በቅጣትና በመመለስ መካከል ያለውን ግንኙነት በተመለከተ ሐዋርያው ጳውሎስ እንደሚከተለው የሚሰጠው ትምህርት እጅግ ጠቃሚ ምክር ነው፤

ማንም ሰውን ቢያሳዝን፣ ነገር ማጋነን አይሁንብኝና ያሳዘነው እኔን ብቻ ሳይሆን በመጠኑም ቢሆን ሁላችሁንም ነው። እንደዚህ ያለው ሰው ብዙዎች የወሰነበት ቅጣት በቂው ነው። ደግሞም ከልክ በላይ አዝኖ ተስፋ እንዳይቈርጥ፣ ይቅር ልትሉትና ልታፅናኑት ይገባችኋል። ስለዚህ አሁንም የምትወዱት መሆናችሁን እንድትገልጹለት አለምናችኋለሁ። የጻፍሁላችሁም የሚያጋጥማችሁን ፈተና መቋቋማችሁንና በሁሉም ነገር ታዛዦች መሆናችሁን ለማወቅ ነበር። እናንተ ይቅር የምትሉትን ሰው እኔም ይቅር አለዋለሁ፤ በርግጥ ይቅር የምለው ነገር ካለ፣ በክርስቶስ ፊት ይቅር የምለው ስለ እናንተ ስል ነው። ይህንንም የምናደርገው ሰይጣን መግቢያ ቀዳዳ እንዳያገኝ ነው፤ የእርሱንም ዕቅድ አንስተውምና (2ቆሮንቶስ 2፡5-11 አመት)።

በዚህ ስፍራ አያሌ ጠቃሚ ሐሳቦች አሉ፤

➤ ንጢአተኛው የቤተ ክርስቲያን አባል ሲሆን፣ ስለ ሠራው ንጢአት ንስሐ ያልገባ ነው። ስለዚህ ቤተ ክርስቲያን ቀጥታዋለች።

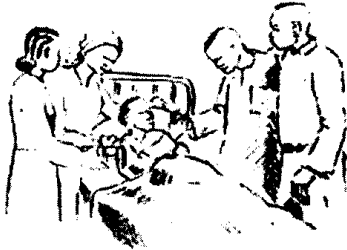
➤ አሁን ጥፋቱን አምኖ ንስሐ በመግባት ቅጣቱን ተቀብሏል።

➤ ንጢአተኛው በክርስቶስና በሐዋርያው ጳውሎስ ይቅር ተብሎአል፤ በቤተ ክርስቲያንም እንዲሁ ይቅር መባል አለበት። ሐዋርያው ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያን፣ «ይቅር እንድትለውና እንድታጽናናው» እንጂ ፈጽሞ ልታርቀው ወይም ልትቃወሙ እንደማይገባት ይመክራል።

ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያን ይቅር የምትልበትን፣ የምታጽናናበትንና ሰውየውን ወደ ኅብረቱ የምትመልስበትን ምክንያት ሲገልጽ እንዲህ ብሎአል፤ «ከልክ በላይ አዝኖ ተስፋ እንዳይቈርጥ» እና «ሰይጣን መግቢያ ቀዳዳ እንዳያገኝ ነው»። ሐዋርያው ጳውሎስ በዚህ ስፍራ የሚናገረው፣ ንስሐ የገባው ወንድም በሐዘንና ተስፋ በመቀረጥ ራሱን እንዳይጎዳ ነው። ይህ ቢሆን ቤተ ክርስቲያንን የሚጠቅም ሳይሆን ለሰይጣን ድልን የሚሰጥ ነው። ሰይጣን የሚፈልገው ይህ ወንድም ተስፋ በመቀረጥ እንዲሸሽ እንጂ ይቅር መባሉን አውቆ እንደገና ወደ መንፈሳዊ ውጊያ እንዲገባ አይደለም።

ታምሜ ጠየቃችሁኝ

ኢየሱስ ክርስቶስ
ለተራቡት፤ ለተጠሙት
ለታመሙት፤ ለታረ
ዙት፤ ቤት ለሌላቸው
ጉዳናተዳዳሪዎች ለሆኑ
ወይም በእስር ቤት ላሉ
ሰዎች ክብካ ቤና ርዳታ

ብናደርግ ለእርሱ እንደደርግነው እንደሚቈጠር ተናግሯል
(ማቴዎስ 25÷31-46)። በሌላ በኩል እንዲህ ዐይነቱን
ፍቅር የማይገልጹትን እንዲህ እያለ ያወግዛቸዋል፤
«እናንተ የተረገማችሁ ለዲያብሎስና ለመላእክቱ ወደ
ተዘጋጀው የዘላለም እሳት ከእኔ ተለይታችሁ ሂዱ፤
ምክንያቱም ተርቤ አላበላችሁኝም፤ ተጠምቼ
አላጠጣችሁኝም፤ እንግዳ ሆኜ አልተቀበላችሁኝም፤ ታርገሮ
አላበላችሁኝም፤ ታምሜና ታስሬ አልጠየቃችሁኝም»
(ማቴዎስ 25÷41-43)።¹³²

¹³²Help with this section from "Choosing Hope, The Christian Response to HIV/AIDS." Curriculum for Theological Colleges. MAP, Kenya. Printed in Nigeria by Africa Christian Textbooks, TCNN, Bukuru.

ኤች አይ ቪ/ኤድስን መከላከል በተመለከተ የቤተ ክርስቲያን ጉላፊነት

እስካሁን ቤተ ክርስቲያን ከኤች አይ ቪ ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ለመንከባከብ የሚያስችላትን ዕድልና ጥሪ ምን እንደሚመስል ተመልክተናል። እንዲሁም ቤተ ክርስቲያን ለመከላከልና ኤድስ ወደፊት በአፍሪካ ውስጥ የሚያመጣውን ችግር ለማስወገድ የሚያስችል ትልቅ ስፍራ አላት። ትውልዱን ወይም ወላጅ የሌላቸውን ሕፃናት እናድናለን ወይስ እንጥላቸዋለን? ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ በብዙ ሚሊዮን የሚቈጠሩ ሰዎች የእግዚአብሔርን ፍቅርና ምሕረት ያገኛሉ ወይም የሐሰተኛ ሃይማኖትን ሙት መንፈስ ይረከባሉ? ኤድስ አሁን በግልፅ በሚታይባቸው አገሮች እንደሚሆነው ወረርሽኝን እናቆማለን ወይም ብዙዎቹ የአፍሪካ አገሮች እየተጓዙበት ያለውን አሳዛኝ ጉዳና እንከተላለን? መልሱ የሚወሰነው አሁን ቤተ ክርስቲያን ጊዜው ከማለፉ በፊት በምታደርገው እንቅስቃሴ ነው። እሳቱ መላውን ቤት አቃጥሎ ከመጨረሱ በፊት ገና ሲነሣ ለማጥፋት ጥረት ማድረጉ ይበጃል።

አንዳንድ ቤተ እምነቶች መጋቢዎችን፤ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችን የሴቶች ጎብረት አባላትን፤ ወጣቶችን ስለ ኤድስና ኤድስ ስለሚያመጣው ጠንቅ የማሳወቂያ ፕሮግራሞችን እያዘጋጁ በማስተማር ላይ ይገኛሉ። ይሁን

እንጂ ምን ያህሉ የሥነ መለኮት ኮሌጆችን ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ የሚያሳውቁ ኮርሶችን በሥርዓተ ትምህርታቸው ውስጥ በማስገባት መጋቢዎችንና የሥነ መለኮት ተማሪዎችን እያሠለጠኑ ይሆን? ያሉን ተቋሞች እያንዳንዳቸው ስለ ኤድስ ተምረው ሌሎችን የሚያስተምሩ እንዲሁም ማኅበረ ምእመኑ በመካከሉ ያለውን የኤች አይ ቪ/ኤድስ ችግር ለማስወገድ የሚያስችለውን እንቅስቃሴ እንዲፈጥር የሚያደርጉ ተማሪዎችን ለማሳደግ ምቹ አጋጣሚዎችን ሁሉ መጠቀም አለባቸው። ይህም ወላጅ የሌላቸውን ሕፃናት ጉዳይ፣ ለአደጋ የተጋለጡ ሕፃናትን ችግር፣ ከቫይረሱ ጋር የሚኖሩ ሰዎች የሚደርስባቸውን የመድልዎና የመገለል ሁኔታ፣ የቤት ውስጥ እንክብካቤን፣ ሊሞቱ ያሉ ሰዎችን የመቅበር ዝግጅት ይጨምራል። አሁን ያለውና የተሻለው ሥርዓተ ትምህርት «ቼዚንግ ሆፕ» ዘ ክርስቲያን ሪስፖንስ ቱ ኤች አይ ቪ/ኤድስ» የሚባለው ኬንያ ውስጥ የተዘጋጀው ነው።¹³³

በሚቀጥሉት ዐሥር ዓመታት በአፍሪካ ውስጥ ያሉ ክርስቲያኖች በኤድስ ዙሪያ የሚሰጡት አገልግሎት አንድ ሺህ ዕጥፍ ያህል እንዲያድግ ጸሎቴ ነው። በቅርቡ የዩጋንዳዋ ቀዳማይ እመቤት ሚስስ ጃነት ሙሰቪኒ በዩጋንዳ ሰላለው የኤድስ ሁኔታን በሚመለከት የተናገሩትን

የማድመጥ ዕድል ገጥሞኛል። በዚያች አገር ማንኛውም የኅብረተሰብ ክፍል እ.ኤ.አ. ከ1986 ዓ.ም. ጀምሮ ኤች አይ ቪን በጽናት ተዋግቶአል። ከዐሥራ ስምንት ዓመት በኋላ በኤች አይ ቪ የሚያዙ ሰዎች ቊጥር በእጅጉ ቀነሠ። ይህ ሁኔታ በግልጽ የታየባት ብቸኛ አፍሪካዊት አገር ዩጋንዳ ናት። ነገር ግን ሚስስ ሙሰቪኒ የነገሩን 22 ሚሊዮን ሕዝብ ባለባት በዩጋንዳ ኤድስን ለመዋጋት የተሰለፉት ድርጅቶች ከ2000 በላይ መሆናቸውን ነው። ኤድስ እያመጣ የነበረውን የሞት ማዕበል ለመመለስ ከዐሥራ ስምንት ዓመት በላይ ለሆነ ጊዜ የ2000 ድርጅቶች የተባበረ ጥረት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ሲያደርግ ቈይቷል።

በተጨማሪም ሚስስ ሙሰቪኒ የዩጋንዳ ቤተ ክርስቲያን ኤድስን በመዋጋት ዕቅድ ውስጥ ከፍተኛውን እንቅስቃሴ እንዳደረገች አመልክተዋል። ከጋብቻ በፊት ወሲባዊ ግንኙነት መደረግ እንደሌለበት በአጽንኦት ይሰጥ የነበረው ትምህርት የባሕርይ ለውጥ ማምጣቱን ጠቅሰዋል። አያሌ የዩጋንዳ ወጣቶች ወሲባዊ ሕይወታቸውን በተመለከተ ጥበብ የተሞላበትን ውሳኔ በማድረጋቸው በኤድስ ምክንያት አሻቅቦ የነበረው የሞት ቊጥር ሊቀንስ ችሎአል።¹³⁴ በአፍሪካ ያላቸው የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የራስዋን ድርሻ ከተወጣች፣ በመላው ክፍለ አህጉራችን ላይ የመጣውን የሞት ማዕበል መመለስ

¹³³"Choosing Hope, The Christian Response to HIV/AIDS." *Curriculum for Theological Colleges*, MAP, Kenya. Printed in Nigeria by Africa Christian Textbooks, TCNN, Bukuru.

¹³⁴Mrs Janet Museveni, Prescription for Hope conference, Washington DC, 2002.

እንችላለን፤ ይህን ለማድረግ ዐሥራ ስምንት ዓመት እንዳይፈጅብንና በሚሊዮን የሚቈጠሩ ሰዎችን በኤድስ እንዳናጣ እጸልያለሁ። ብዙዎቹ ያለ ክርስቶስና ያለ ተስፋ ይሞታሉ፤ ከዚህም የተነሣ በቤተሰብና በቅርብ ዘመድ ላይ የሚደርሰው ሥቃይና ሐዘን እጅግ ከባድ ነው።

ቤተ ክርስቲያን ስለ ወሲባዊ ግንኙነት ምን ማስተማር እንዳለባት

አንዳንድ ጊዜ ጥቂቶች የሚፈልጉት፣ ከጋብቻ በፊት የግብረ ሥጋ ግንኙነት መደረግ እንደሌለበት እንዲሁም በጋብቻ ውስጥ በታማኝነት መጽናት እንደሚገባ የሚተላለፉ መልእክቶች እንደ ክትባት ለሕዝቡ እንዲሰጥ ነው። ከጋብቻ በፊት ወይም ከጋብቻ ውጪ የሚደረግ ወሲባዊ ግንኙነት ኤድስ በፍጥነት እንዲሠራጭ የሚያደርግ ዋና ምክንያት ነው። ሌሎች ከሌለ የኤድስ ወረርሽኝ እንደማይኖር እሙን ነው። ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ከሚኖሩ ሰዎች መካከል 90 በመቶ ያህሉ ቫይረሱ የተላለፈባቸው በሽታው ካለበት ሰው ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት በመፈጸማቸው ነው። ቤተ ክርስቲያን ኤድስን በመከላከል ሥራ ውስጥ የምትገባ ከሆነ፣ ወሲባዊ ግንኙነት በቤተሰብና በኅብረተሰብ መካከል ስለሚኖረው ስፍራ መጽሐፍ ቅዱስ ምን እንደሚል በግልጽ ማስተማር ይኖርባታል። «መከላከል ከፊውስ ይሻላል» የሚለው የቆየ

አባባል አሁንም ችላ መባል የለበትም።

ይሁን እንጂ ቤተ ክርስቲያን በመድረክ ስለ ምንዝርናና ስለ ዝሙት ለማስተማር ብቻ መቆም የለባትም፤ ወጣቱ ራሱን በቅድስና ሕይወት ሊመራ የሚችልበትንም ዘዴ ማስተማር ይኖርባታል። ኤድስ በወጣቱ ላይ እየፈጠረ ያለውን ጫና እንዴት መቋቋም እንደሚችልም ኅብረተሰቡን በማሳወቅ ቤተ ክርስቲያን እገዛ ልታደርግ ይገባል።

እኔ ከቃለ እግዚአብሔር አንባቢያን ማኅበርና ከክርስቲያን ወጣቶች ኅብረት ጋር ባላለፍኩት ጊዜ የተማርኩት ነገር «ላይፍ - ስኬል ፕሮግራም» (Life Scale Program) በተባለው ዝግጅት ውስጥ የሚሰጠው የኤች አይ ቪ መረጃ ብቻ በራሱ በዘላቂነት የባሕርይ ለውጥን እንደማያመጣ ነው። ከዚህ ይልቅ ወጣቶች ራሳቸውን የተለዩ አድርገው በመቀጠር ስብእናቸውን እንዲያከብሩ ማስተማር ነው። በእግዚአብሔር አምላል እንደተፈጠሩ፣ እግዚአብሔር በሕይወታቸው ልዩ ዐላማ እንዳለው፣ የእርሱ ትእዛዝ ደግሞ ለእነርሱ የተሻለና የሚበጃቸው እንደሆነ ልናሳያቸው ይገባል። እነዚህ ግንዛቤዎች የወሲብ ሕይወታቸውንና የተቀረውን የሕይወታቸውን ክፍል ለመምራት የሚያስችላቸውን ውሳኔ ያደርጉ ዘንድ የሚረዱ ጎይል ያላቸው መሣሪያዎች ናቸው። በቃለ እግዚአብሔር አንባቢያን ማኅበርና በክርስቲያን ተማሪዎች ኅብረት

የተዘጋጁ በተለይም ለመለስተኛ ሁለተኛ ደረጃ የሚሰጠው «አድቤንቸር አንሊሚትድ» እና ለከፍተኛ ሁለተኛ ደረጃና ለሦስተኛ ደረጃ ተቋሞች የሚሰጠው «ቺዝ ፍሪደም» የተባሉት ጽሑፎች ጠቃሚ ሐሳቦችን ለወጣቶች ለማስተላለፍ የሚረዱ መማሪያዎች ናቸው።¹³⁵ በተጨማሪም በማላዊ የተዘጋጀው «ትሩ ላቭ ዌይትስ» የተባው ጽሑፍ ለወጣቶች የኑሮ ዘዴን ለማስተማር የሚረዳ ሰፊ ሥርዐተ ትምህርት የያዘ ነው። በናይጄሪያ የክርስትና ሃይማኖትን ለማስተማር ለሚሰለጥኑ የሁለተኛ ደረጃ አስተማሪዎች ያዘጋጀው አንድ ሥርዓተ ትምህርት ሲኖረን፤ እንዲሁም የእስልምና ሃይማኖትን ለሚያስተምሩም ያዘጋጀው ሌላ ሥርዓተ ትምህርት አለን። እነዚህ ኮርሶች የተዘጋጁት አስተማሪዎች ስለ ኤድስ ተገቢውን ሳይንሳዊ መረጃ እንዲያገኙባቸው ብቻ ሳይሆን፤ ግብረገባዊ አመለካከቶችንም እንዲማሩባቸው ነው። በዚህ ሥርዐተ ትምህርት ውስጥ በከፊል ወጣቶች የወሲብ ፈተናንና ጫናን ይቋቋሙ ዘንድ ሊከተሉት የሚገባ የአኗኗር ዘዴ ተካትቶአል።¹³⁶

ብዙ ተማሪዎች በታጨቁበት በአንድ ዩኒቨርሲቲ አንዲት ልጃገረድ እንዲህ ስትል የተናገረችው ቃል አሁንም

ድረስ በጆሮዬ ያቃጭላል፤ «አሁንስ ስለ ኤድስ የሚነገረውን ነገር መስማት ስልችቶኛል፤ ምን ያህል ሰዎች እስካሁን እንደሞቱና እንዴት በኤች አይ ቪ/ኤድስ ልንያዝ እንደምንችል ነግራችሁናል፤ ቫይረሱ እንዳይተላለፍብን ግን የረዳን አንድም ሰው የለም! በዙሪያችን ያሉ ወንዶች ከብዙ ሴቶች ጋር የወሲብ ግንኙነት ሲፈጽሙ ተሸንፈን ወሲብ እንዳንፈጽም የሚያደርገንን ጥንካሬ እንዴት ማግኘት እንደምንችል ምክር የለንሰን የለም። የማታደርጉት ከሆነ አሁንም ለነገሩ እንግዶች ናችሁ፤ ራስን መቁጣጠር የቱን ያህል ከባድ እንደ ሆነ አልተረዳችሁትምና!»

ወጣቶች እርስ በርስ እንዲማማሩ ማድረግ

እግዚአብሔር ለወጣቶች ሕይወትና ግንኙነት ያለውን ዐላማ እንድታስተላልፍ ቤተ ክርስቲያን የምትጠቀምበት ትልቁ መንገድ ወጣቶች ርስ በርሳቸው የሚማሩበትን ሁኔታ ማመቻቸቷ ነው። ወጣቶች ርስ በርስ የሚማሩበት መንገድ መፍጠር እጅግ ጠቃሚ ነው። ምናልባት ቤተ ክርስቲያን የወጣት ኅብረትን ለሚመሩ የአኗኗር ዘዴ ትምህርትን የሚያገኙበትን ዕድል ማመቻቸት ይኖርባታል፤ ከዚያም እነርሱ የቀሰሙትን የአኗኗር ዘዴን ትምህርት ለእኩዮቻቸው እንዲያስተምሩ መፍቀድ አስፈላጊ ነው። በአፍሪካ ውስጥ ኤድስንና የአባላ ዘር በሽታዎችን በሚመለከት በ2003 በተደረገው የዓለም

¹³⁵"Choose Freedom" and "Adventure Unlimited" are available in French and English from Scripture Union offices and staff in many African countries.

¹³⁶Faith-Based AIDS Awareness Programme, IICS, University of Jos, Plateau State, Nigeria.

አቀፍ ኤድስ ኮንፈራንስ ላይ በተደጋጋሚ የተደመጠው መፈክር፤ «ከእኛ በቀር ለእኛ ማንም የለም፤ እኛ የመፍትሔው ክፍል መሆን እንጂ ችግሩን አባባሽ ወገን ሆነን መገኘት አንፈልግም» የሚል ነው። በሌላ አነጋገር ወጣቱ መፍትሔን በመፈለግና በተግባር ላይ በማዋል ሥራ ውስጥ መሳተፍ ይፈልጋል ማለት ነው።

ወጣቶቻችን ወዲያውኑ ልንጠቀምበትና ልናሳድገው የምንችለው አያሌ ዕውቀትና ችሎታ አላቸው። አትሌቲክስ አንዱ ነው። በቤተ ክርስቲያን ወጣቶች ስፖርታዊ እንቅስቃሴዎችን ሲያዘጋጁ የእግዚአብሔርን ዕቅድ ለሌሎች ወጣቶች ለማካፈል ትልቅ መንገድ ይሆናሉ። እንዲሁም ብዙ ወጣቶች የድራማ፣ የሙዚቃ፣ የሥነ ጽሑፍ፣ የሥዕልና የሌሎች የኮሙኒኬሽን ሙያዎች ዕውቀት አላቸው። ይህን ሕይወት የሚያድን መልእክት ያስተላልፉ ዘንድ ችሎታቸውን እንዲጠቀሙበት ልታበረታቱአቸው ይገባል። በቤተ ክርስቲያን ፕሮግራሞች ውስጥ ችሎታቸውን እንዲጠቀሙ የሚያደርጓቸውን መንገዶች ፈልጉላቸው።

አስፈላጊ የሆነውን ነገር በማድረግ የምንጠብቃቸው ከሆነ ለአፍሪካ ወጣቶች ብሩህ ተስፋ አለ።

ወሲባዊ ንጽሕና ለክርስቲያን አስፈላጊ መሆኑ

በቤተ ክርስቲያን የመሪነት ስፍራ ላይ ያሉ ክርስቲያኖች ኤድስን ለመከላከል ምሳሌ በመሆን ማስተማር

መጀመር ይችላሉ። ለዚህ ጉዳይ እጅግ አስፈላጊው መንገድ ራሳቸው ምሳሌነት ያለውን ክርስቲያናዊ ሕይወት መኖር መቻላቸው ነው። እጅግ የሚያሳዝነው ግን እግዚአብሔር ጋብቻን ባቀደው መሠረት መኖር ባለመቻላቸው የብዙዎች ክርስቲያን አገልጋዮች ትዳር በግ ብሎ በመብራት ምሳሌ ያለመሆኑ ነው። በዘፈቀደ የሚደረግ ወሲብ እንደ ቀልድና እንደ ደህና ነገር በሚቈጠርበት ልል ግብረገባዊ ሕይወት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን ድምፅዋን ከፍ አድርጋ የእግዚአብሔርን ቃል በድፍረትና በግልጽነት መናገር ይኖርባታል። ቤተ ክርስቲያን በግልጽ መናገር ያለባት ለእኛ ደስታ የሚያስፈልገንን ሁሉ እግዚአብሔር እንደሚያውቅ፣ ከጋብቻ በፊትና ከትዳር ጓደኛ ውጪ የሚደረግ ወሲብ በእርሱ ዕቅድ ውስጥ እንደሌለ እንዲሁም ትልቁ ዕቅዱ በጋብቻ ውስጥ በሚደረግ ወሲብ ክብሩ እንዲገለጽ ነው።

በዙሪያችን ያለው ዓለም የሚያስበውንና የሚከተለውን መንገድ በመምረጥ አብሮ መጓዝ እጅግ ቀላል እንደሆነ የታወቀ ነው። የቴሌቪዥን ፕሮግራም ስንከታተልና በታወቁ ዘፈኖች ውስጥ ያሉትን ቃላት ስናደምጥ ከጋብቻ በፊትና ውጭ የሚደረግ ወሲብ የማይቀር ጉዳይ ወይም አብዛኛው ሰው የተቀበለው እንደሆነ እንረዳለን። በአንዳንድ ማስታወቂያዎች ምርቶችን ለማስተዋወቅ ወሲባዊ እንቅስቃሴንና አለባበስን አብረው ሲያቀርቡ ድርጊቱን ስቀን እናልፈው ይሆናል። አላፋሪ የሆኑ እንዲህ ዐይነት የምርት ማስታወቂያዎች በቅርቡ

በቴሌቪዥን መስኮቶች እየታዩ በፊደሉ እየተደመጡ እንዲሁም በጋዜጦችና በመጽሔቶች እየተነበቡ ነው።

ከዓለም አስተሳሰብ ጋር ከመመሳሰል ይልቅ የተለየ እንድንሆን ተጠርተናል። «በእስምሮአችሁ መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሉ» (ሮሜ 12÷2)። የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ማክበር ካለብን፣ ከዚህ ዓለም አስተሳሰብና ጉጂ ከሆኑ ባህሎች ለየት ብለን ልንኖር ፈቃደኞች መሆን ይኖርብናል፤ እንዲሁም እግዚአብሔር ያስቀመጠልንን የቅድስና ኑሮ መርሕ መከተል ይገባናል። የዓለምን አስተሳሰብና አስተያየት በእግዚአብሔር ቃል መተካት ያስፈልገናል።

የክርስቲያን አካል የክርስቶስ ሲሆን፣ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ስለሆነም ቅዱስ ሊሆን ይገባዋል (1ቆሮንቶስ 6÷15:19-20)። ኢየሱስ አማኝን በገዛ ደሙ ዋጅቶአል። ወሲባዊ ርኩሳት የዚያን ቤተ መቅደስ ቅድስና የሚያበላሽ ሲሆን፣ ኅጢአትን የሚሠራው ሰው በገዛ ሥጋው ላይ የሚፈጽመው ነው (1ቆሮንቶስ 6÷18)። ንጹሕና ቅዱስ ለሆነው ወሲባዊ ግንኙነት ጋብቻ ትክክለኛ ስፍራ ነው (ዕብራውያን 13÷4)። ክርስቲያኖች ወሲባዊ ባሕርያቸውን በንጹሕና መጠበቅ አለባቸው፤ ይህን ባያደርጉ ግን በራሳቸው ሥጋ ላይ ከባድ ኅጢአት የሚፈጽሙ ከመሆኑም በላይ ከሕይወታቸው ላይ የእግዚአብሔርን ክብር ያጣሉ።

አንዳንድ ሰዎች ከእግዚአብሔር ልዩ ጥሪ ስላላቸው ሳያገቡ ለብቻቸው መኖር እንደሚገባቸው መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ያስተምራል። በርግጥም ብዙዎቻችን ከጋብቻ በፊት ለተወሰነ ጊዜም ቢሆን የጉልማሳነት እድሜያችንን እንዲሁም ከጋብቻ በኋላ የትዳር ጓደኛ በሞት ሲወሰድ የላጩነት ኑሮን እናሳልፍ ይሆናል። ያላገቡ ሰዎች ነጻ ሆነው በሙሉ ኃይላቸው ጌታን ሊያገለግሉ ይችላሉ። ያላገባ ሰው ከወሲባዊ ግንኙነት ራሱን መጠበቅ ይኖርበታል (1ቆሮንቶስ 6÷9-7÷8፤ ኤፌሶን 5÷3)፤ ከዚህ የተነሣ ለኤድስ የተጋለጠ አይሆንም።

ጋብቻ ብቻውን መኖርና ራሱን በቅድስና መጠበቅ ለማይችል ሰው የተሰጠ ስጦታ ሲሆን (1ቆሮንቶስ 7÷2:9)፣ እግዚአብሔር ለእኛ ፍቅሩ ሊገለጽበት ልጆችን ሊሰጠንና ቤተሰብን እንድንመሠርት ሊያደርገን ከእርሱ የተሰጠን ስጦታ ነው።

ጋብቻን አክብሩ

ኤች አይ ቪ/ኤድስን በተመለከተ ቤተ ክርስቲያን ለዓለም በምትሰጠው ምስክርነት ውስጥ፣ የወሲብ ግንኙነት የእግዚአብሔር ስጦታ እንደ መሆኑ ደስ እንድንሰኝበት የእርሱ ፍላጎት መሆኑ በግልጽ መነገር አለበት። ክርስቲያኖች ወሲባዊ ግንኙነትን መቃወም የለባቸውም፤ መቃወም ያለባቸው ግን አላግባብ መሆኑ ነው።

በእግዚአብሔር አስደናቂ የጋብቻ ዕቅድ ውስጥ ወሲባዊ ርካታና ደስታ የሚፈቀድ ብቻ ሳይሆን የሚበረታታም ነው (1ቆሮንቶስ 7÷3-5)። የእግዚአብሔር የመጀመሪያው ዐላማ አንድ ወንድ ከአንዲት ሴት ጋር ብቻ ጋብቻን እንዲፈጽም ነው (ማቴዎስ 19÷5፤ 1ቆሮንቶስ 7÷2)። በትዳር ውስጥ አንዱ የሌላውን ወሲባዊ ፍላጎት የማርካት ጎላፊነት አለበት። ባል ወይም ሚስት ይህንን ፍላጎት ለማሟላት ፈቃደኛ ባይሆኑ ትልቅ ስህተት ነው።

ባልና ሚስት አንዱ የሌላውን ፍላጎት ካሟሉ፤ ማንኛቸውም ከጋብቻ ውጪ ለሚያጋጥም ወሲባዊ ፈተና አይጋለጡም (1ቆሮንቶስ 7÷4-5)።¹³⁷ ከዚህ የተለየው ሐሳብ ባልና ሚስት በመስማማት በጸሎት ለመቆየት ከወሲባዊ ግንኙነት የሚታቀቡበት ሁኔታ ነው (1ቆሮንቶስ 5÷7)። በጋብቻ ውስጥ ያሉ ባለትዳሮች ርስ በርሳቸው ከተማመኑ ለኤድስ የተጋለጡ አይሆኑም። ነገር ግን አንዳቸው ከጋብቻ በፊት በመጀመሪያ ኤች አይ ቪ ያለባቸው ከሆነ አደጋው አይቀርላቸውም።

ጋብቻ እስከ ሞት ድረስ የሚዘልቅ የቃል ኪዳን ትስስር እንደ ሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል (1ቆሮንቶስ 7÷10-12)። ከባል ወይም ከሚስት ለተወሰነ ጊዜ የተለየ ወይም ፍቺ የፈጸመ ሰው ለወሲባዊ ጎጢአት

የተጋለጠ ይሆናል፤ ይህም ምናልባት በኤች አይ ቪ የመያዙ ዕድል ያስፋዋል።¹³⁸ ፍቺ በጋብቻ ውስጥ «አንድ ወንድ፤ ለአንድ ሴት» የሚለውን መርሕ ከማፍረሱም በላይ

እግዚአብሔር የባረከውንም አንድነት ስለሚያፈርስ እንደ ማመንዘር ይቁጠራል (ማቴዎስ 19÷9)።

እግዚአብሔር ባስቀመጠው የሕይወት መስፈርት መሠረት መኖር ኤድስን ለመከላከል፤ እግዚአብሔርን ለማክበር፤ እርሱ በሕይወታችን ላይ ያለውንም ዕቅድ በመለማመድ ደስ ለመሰኘት ከሁሉ የተሻለ መንገድ ነው።

ቤተ ክርስቲያን ስለ ሌሎች መብት በመቆምና ይህንም ተግባራዊ በማድረግ ሊኖራት የሚገባ ጎላፊነት

ቤተ ክርስቲያን ማለትም እኔና እናንተ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ስለሚኖሩ ሰዎች መብት መቆም እንዲሁም በኤች አይ ቪ/ኤድስ ዙሪያ በሚደረገው እንቅስቃሴ ድምፅ ማስማት አለብን። ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎችን በተመለከተ መመሪያ ሲወጣም ሆነ ፕሮግራም

¹³⁷የአመት ማጥኛ ጽሑፍ ይመልከቱ።

¹³⁸Choosing Hope. The Christian Response to HIV/AIDS. MAP, Kenya.

ሲቀረፅ መናገርና ሐሳብ መስጠት ይኖርብናል። ይህ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ደረጃ ሊሆን ይችላል፤ ነገር ግን ከዚያም ከፍ ብሎ በብሔራዊና በዓለም አቀፋዊ ደረጃም መታየት ይገባዋል። ድክነትና በሦስተኛው ዓለም ላይ ያለ የዕዳ ጫና ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎችን በእጅጉ ይጎዳል፤ ስለዚህ ክርስቲያኖች ይህን ጉዳይ ለመቅረፍ በሚደረገው እንቅስቃሴ ውስጥ ግንባር ቀደም ተሳታፊዎች ሊሆኑ ይገባል።

ለሕዝብና ለእግዚአብሔር ክብር ለመስጠት በኤድስ ዙሪያ የሚሰጠው አገልግሎት በተቻለ መጠን በከፍተኛ ደረጃ መከናወን አለበት። የመቄጣጠርና የመገምገም አሠራር በማናቸውም የኤድስ አገልግሎት ውስጥ «የተሻለ ልምድ» ለማግኘትና ለመቀበል ይረዳል። እኛ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለን ሰዎች በምናደርገው ሁሉ በተቻለ መጠን ሙያዊ ሥራ መሥራት ይኖርብናል፤ ሪፖርትና ዶክመንት አዘገጃጀታችን በሚገባ የተጠናቀረና የማያሳፍርም ሊሆን ይገባል። እጅግ የሚያሳዝነው ነገር የቤተ ክርስቲያን ድርጅቶች እየሠሩት ያለውን መልካም ሥራ መዝግቦ የመያዝና የማስቀመጥ ልምዳቸው አዘጋጫ መሆኑ ነው፤ በዚህም ምክንያት ሥራችንን እንድንሠራ ከሚረዱን አጋዥ ድርጅቶች የምናገኘው የገንዘብ ርዳታ የሚደርሰን እጅግ ዘግይቶ ነው።

በኤድስ ጉዳይ ላይ አባሎቿ ይበልጥ እንዲሳተፉ ቤተ ክርስቲያን ልታደፋፍር የምትችልባቸው ሌሎች መንገዶች

➤ የዓለም ኤድስ ቀን ምንጊዜም ዲሴምበር 1 ነው። ይህ ቀን ለምን ስለ ኤች አይ ቪ/ኤድስ የምናስተምርበት ቀን አናደርገውም? በበሽታው ለሚሠቃዩ የምንጸልይበት እንዲሁም ኤድስን አስመልክቶ በማግባረ ምእመኑ ሕይወት ዙሪያ የማሳወቂያ ፕሮግራሞችን የምናደርግበት ጊዜ ለምን አይሆንም? ለአባሎች ቀዩን የኤድስ ምልክት ጨርቅ ማደል ትችላላችሁ፤ ይህም ከጎረቤቶቻቸው ጋር ስለ ጉዳዩ ይበልጥ እንዲነጋገሩ ያደርጋቸዋል። በማየት ይበልጥ ለመረዳት የሚያስችሉን ብዙ ነገሮች አሉ፤ በተለይም በስብሰባዎች ወቅት ቪድዮ መጠቀም እንችላለን። የውይይት መድረኮችንና የጥያቄና መልስ ፕሮግራሞችን ማዘጋጀት በጣም አስፈላጊ ነው። በክርስቶስ የሚያምኑ ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎችን ፈልጎ በማግኘት ለጉባኤው እንዲናገሩ ማድረግ ትችላላችሁ። ይህ ለእነርሱ ትልቅ ማበረታቻ ሲሆን፤ ለሌሎቹ ግን ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ይሆናል።

➤ ሰዎች እንደየባሕላቸው ከሚወዱት ጋር ስጦታ

በመለዋወጥ መልካም ምኞታቸውን የሚገልጹበትን ቀን መጽሐፍ ቅዱስ በጋብቻ ውስጥ ሊገለጥ የሚገባን ፍቅር በተመለከተ የሚያስተምረውን ለምን አናስተምርበትም? ወይም ቀኑን ባለትዳሮች የጋብቻ ቃል ኪዳቸውን እርስ በርስ የሚያድሱበት ጊዜ አድርገው እንዲጠቀሙበት ለምን አናደርግም?

- በአሁኑ የአምልኮ ቀን ስለ ኤድስ ማስተማርና እግዚአብሔር ስለዚህ ጉዳይ ያለውን ሐሳብ መግለጽ ይቻላል።
- በቤት ውስጥ ለሚደረግ ክብካቤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ ፈቃደኞችን ለምን አናሰለጥንም? ይህን ማድረግ በቤተ ክርስቲያንና በኅብረተሰቡ መካከል ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎችን ለመርዳት እጅግ ጠቃሚ ነው።
- ጉባኤውን ለማስተማር በቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ላይ ስለ ኤድስ የሚገልፁ ፖስተሮችን መለጠፍ አስፈላጊ ነው።
- መድልዎ እንዳይደርስባቸውና እንዳይገለሉ ተገቢውን ሁሉ በማድረግ ቤተ ክርስቲያን ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎችን መብት የምትጠብቅ መሆኗን እንድታሳይ መርዳት።

➤ በኤድስ ወላጆቻቸውን ያጡ ልጆችን፣ ቤተሰቦች በጉዳፈቻ ወይም በማደግ ልጅነት እንዲቀበሉአቸው ቤተ ክርስቲያን ማደፋፈር አለባት።

➤ ለመበለቶችና ወላጅ ለሌላቸው ልጆች የሴቶች ማኅበራት እህል እንዲያሰባስቡ ማድረግ። ይህ በኅብረተሰቡ ውስጥ በኤድስ የተጉዳትን መርዳት የሚጀምሩበት አንዱ መንገድ ነው። (ገጽ 449 ለዝርዝር ይመልከቱ)።¹³⁹

ቤተ ክርስቲያን የመጸለይ ኅላፊነት ያለባት መሆኑ

ይህ መጽሐፍ የሚጀምረው እንደንጸልይ የሚያበረታታን በ2ዜና መዋዕል 7÷14 ላይ ያለውን ክፍል በመጥቀስ ነው።

«በሰሜ የተጠራው ሕዝቤ ራሱን አዋርዶ ቢጸልይ፣ ፊቱን ቢፈልግና ከክፉ መንገዱ ቢመለስ፣ ከሰማይ እሰማዋለሁ፤ ኅጢአቱን ይቅር እላለሁ፤ ምድሩንም እፈውሳለሁ» (2ዜና 7÷13-14)።

በርግጥ ክርስቲያኖች ሊያደርጉ የሚገባቸው አስፈላጊው ነገር እግዚአብሔር በኤድስ ችግር ውስጥ ጣልቃ ገብቶ

¹³⁹እነዚህ ሐሳቦች የተወሰዱት ከ ፖል ቢዲ መርሻክ ዘ ሪስፓንስ ኦፍ ዘ ቸርች ቱ ዘ ኤች አይ ቪ/ኤድስ ኤፒደሚክ ክትባለ ሰሚናር ፔፐር ነው፤ ፌሎውሺፕ ኦፍ ክርስቲያን ስቴዲንትስ 2001

መፍትሔ እንዲያመጣ መጸለይ ነው። በሕዝባችን መካከል ታላቅ ታምራት እንዲሆን መጸለይ ይኖርብናል። እግዚአብሔር የሰዎችን ልብና ሁኔታዎችን መለወጥ ይችላል።

- ወረርሽኝን ለማስቆም ጥረት ስናደርግ በምድራችን ያሉ ሰዎች ራሳቸውን አዋርደው የእግዚአብሔርን ፊት እንዲፈልጉ ጸልዩ።
- መንፈስ ቅዱስ ሰዎችን ኢግብረገባዊ ከሆነ ባሕርያቸው በንስሐ ወደ እግዚአብሔር እንዲመለሱ እንዲያደርጋቸው ጸልዩ።
- የሰዎች ትዳር ጠንካራ እንዲሆን እንዲሁም ባልና ሚስት አንዳቸው ለሌላቸው ታማኝ እንዲሆኑ ጸልዩ።
- ኤች አይ ቪ ያለባቸው ሰዎች ከበሽታቸው ጋር በድፍረት እንዲኖሩ፣ በንስሐ ተመልሰው በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑና በዘላለም ሕይወት ተስፋ ጸንተው እንዲቆሙ ጸልዩ።
- እየተሠቃዩ ላሉና ሞትን ለሚጠባበቁ እግዚአብሔር መጽናናትን፣ ብርታትን፣ ትዕግሥትንና ጽናትን እንዲሠጥ ጸልዩ፤ እንዲሁም ፍርሃታቸውን እንዲያሸንፉና ልባቸው በሰላም እንዲሞላ ጸልዩ።

- ወላጅ የሌላቸውን ልጆችና መበለቶችን እግዚአብሔር እንዲረዳ እንዲሁም እኛ እንዴት ልንረዳቸው እንደምንችል እንዲያሳየን ጸልዩ።
- በምድር ላይ የክርስቶስ እጅና እግር የሆነችው ቤተ ክርስቲያን ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩትን ኢየሱስ እዚህ ቢሆን እንደሚያደርገው ለመንከባከብ ትችል ዘንድ ጸልዩ።
- ሳይንቲስቶች የኤድስ በሽታን የሚፈውስ መድኃኒት እንዲያገኙና ለመከላከል የሚያስችል ክትባትም እንዲያዘጋጁ ጸልዩ።
- ዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒቶች የሚያስፈልጋቸው ሰዎች ሁሉ በቀላሉ እንዲያገኙ ጸልዩ።
- መጋቢዎችና የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ለሕዝባቸው ስለ ኤድስ እንዲያስተምሩና ሕዝቡንም ለዚህ አገልግሎት ማስማራት የሚያስችላቸውን ጥበብ እግዚአብሔር እንዲሰጣቸው ጸልዩ።
- ሕዝብ ስለ በሽታው በይበልጥ ግንዛቤ እንዲያገኝና መንግሥታትም ኤች አይ ቪ/ኤድስን የመዋጋት ሥራ በይበለጥ እንዲሠሩ ጸልዩ።
- በስውር ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር ስለሚኖሩ

ሰዎችና አጋዥ ስለሌላቸው ሰዎች ጸልዩ።
ወዳጆችን እንዲያገኙና ይበልጥም ለመጽናናት ወደ
እግዚአብሔር እንዲጠጉ ጸልዩ።

➤ በኤድስ ምክንያት ብቸኞች የሆኑና ያዘኑ
የእግዚአብሔርን መልካምነትና ምሕረት
እየተጠባበቁ መጪውን ጊዜ በመጽናናትና
በጥንካሬ እንዲቀበሉት ጸልዩ።

➤ በምናደርገው በማንኛውም ነገር በተለይም
አማኞች በሥቃይና በሞት ጥላ ውስጥ ያሉትን
ሲረዱ የሚመለከቱ አማኝ ያልሆኑ ሰዎች
እግዚአብሔር ብቻ ክብሩን ሲወስድ እንዲያዩ
ጸልዩ።

ለውይይት የቀረቡ ጥያቄዎች

1. የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ንግግርና ትምህርት
በወሲባዊ ባሕርይ ላይ ለውጥን የሚያመጣ
ይመስላችኋል? የኤድስ ሥርጭት እንዲቀንስ
እገዛ አድርጓል ወይስ ምንም ዐይነት ለውጥ
አላመጣም ወይስ ጭራሽ የኤድስ ሥርጭት
እንዲስፋፋ አድርጓል?
2. በኅብረተሰቡ ውስጥ ያለውን ኤድስ ለመዋጋት
ክርስቲያኖች ክርስቲያን ካልሆኑ ድርጅቶች
ጋር መሥራት ይኖርባቸዋል? ክርስቲያን

ያልሆኑ ሰዎች የማያደርጉት ግን ክርስቲያኖች
ብቻ ማድረግ የሚችሉት ነገር ምን አለ?
አመለካከታቸው የተለየ ሊሆን ይችላል?

ሥቃይን በእግዚአብሔር እግር ሥር አስቀምጦ ሰላምንና ደስታን ከእርሱ መቀበል

እርስ በርሳቸው በሚጨዋወቱና ሰላምታ በሚለዋወጡ ጓደኞች መካከል ተቀምጮ በደስታ በተሞላው ክፍል ውስጥ ያለውን ሁኔታ በጸጥታ ተመለከትሁ። በዚህ ኅዳር ከሰዓት በኋላ ለኤች አይ ቪ/ኤድስ ድጋፍ ከሚሰጥ ቡድን ጋር ተሰብስቤ ነበር። ነገር ግን ከኤች አይ ቪ/ኤድስ ጋር የሚኖሩ ሰዎች

የሚያደርጉት የተለመደ ዐይነት ስብሰባ አይደለም። በዚህ ስፍራ የተስፋ መቁረጥና የጭንቀት ስሜት አይታይም ነበር። ደስታና ላቅ ብቻ ነው። የሰዎቹን ፊት ስመለከት፣ የአንዳንዶቹ እጅግ ቀጭን ነው፤ በተለይም የሦስት ወጣት ሴቶች ፊት፣ ብዙ ጊዜ ኤች አይ ቪ ባለባቸው ሰዎች ላይ በሚታየው በቆዳ በሽታ የቁሳሰሉና የተጐዳ ነበር። አንደኛዋ ሴት አንድ ዓይኗን አጥታለች፤ ይሁን እንጂ ሰው ሰራሽ ዓይን ተደርጎላት ይህን ያህል አይታወቅም፤ ውበቷንም ጠብቆላታል። እነርሱም በደስታ እየተጫጫሹ ከጓደኞቻቸው ጋር ሰላምታ ይለዋወጡና ይጨዋወቱ ነበር።

«እንኳን ደህና መጣሽ። ቤተሰብ እንዴት ነው? ልጆችስ እንዴት ናቸው? ሕመሙስ እንዴት ነው?» በመባባል ወንድሞቻቸውንና እጎቻቸውን እያቀፉና እየተነጋገሩ፣ በዚህ ስፍራ ከጓደኞቻቸው ጋር እንደ ገና በመገናኘታቸው ደስ እየተሰኙ አዎንታዊ በሆነ መንገድ ከኤች አይ ቪ ጋር እየኖሩ ትግሉን አብረው ያካሂዳሉ። የአንዳንዶቹ ሰውነት መንምኖአል፤ ብዙዎቹ ግን ገና ብርቱና ጤነኛ ሲሆኑ፣ ጥርት ያለ ቁዳና ብሩህ ዓይን ያላቸው ነበሩ። የጋራ ጠላታቸው የሆነው ኤች አይ ቪ/ኤድስ በውስጣቸው እንዳለ ማንም አይጠረጥርም። እርሱም በሰውነታቸው ውስጥ ተደብቆአል።

የተሰበሰበውን ሰው ገልመጥ ብዬ ስመለከት፣ ከወንዶቹ ይልቅ የሴቶቹ ቊጥር ብዙ እንደ ሆነ አስተዋልሁ። በኋላም የተረዳሁት አብዛኛዎቹ ሴቶች

በኤድስ ባሉቻቸውን ያጡ መበለቶች መሆናቸውን ነው።
ወንዶች ብዙውን ጊዜ ርዳታን ለመቀበል አይፈጥኑም፤
ይሁን እንጂ ዛሬ ብዙ ወንዶች ተገኝተዋል። ተሳታፊዎቹ
በሙሉ ወጣቶች ሲሆኑ፤ አንዳንዶቹ ላጤዎች ናቸው፤
ነገር ግን ከጓደኞቻቸው ጋር የሚጋሩት ነገር በስብሰባው
ውስጥ አለ፤ በሁሉም ውስጥ ኤች አይ ቪ አለ።

ሁሉም ሐዘንን፣ ጎፍረትን፣ በሽታን፣ ሥቃይንና
ያለ ጊዜ መሞትን ፊት ለፊት ለመጋፈጥ ያስቻላቸው
የብርታታቸውና የደስታቸው ምስጢር ምን ይሆን?

የቡድኑ መሪ ምን ያህሉ ነጋዴዎች እንደሆኑ
ጠየቀ። አብዛኛዎቹ ሴቶች እጃቸውን አወጡ። መሪዎም
እንዲህ አለች፤ «ስትነግዱ የተሻለን ነገር ለማግኘት አንድ
ነገር ትሸጣላችሁ። ሐሳቡን ሁሉም ተረዱ። በመቀጠልም
መሪዋ እንዲህ አለች፤ «ዛሬም የእኛን ዋና መዝሙር
ደግመን እንዘምራለን፤ ይህም ከእግዚአብሔር ጋር ስንነገድ
ምን ሰጥተን ምን መቀበል እንዳለብን ይነግረናል።
የሚወደን አባታችን በምንሰጠው ነገር ምትክም የተሻለ
ነገር ይሰጠናል።»

ልብን በሚነካ ስሜት የሚከተሉትን ቃል መዘመር
ጀመሩ፤

«ሐዘኔን እሸጣለሁ፤ ውርደቴን አሳልፌ እሰጣለሁ፤
የጌታዬንም ደስታ እቀበል ዘንድ ሁሉንም እጥላለሁ»
«ሕመሜን እሸጣለሁ፤ ሥቃዬን አሳልፌ እሰጣለሁ፤

የጌታዬንም ደስታ እቀበል ዘንድ ሁሉንም እጥላለሁ»

እየዘመሩ ሳለ ድምፃቸው ከፍ እያለ መጣ፤ በተለይም
አዝማቹን በጨኸት መዘመር ጀመሩ

«አዎን ጌታ ሆይ! አዎን ጌታ ሆይ! አዎን! አዎን
ጌታ ሆይ! አሜን»

ተሳታፊዎቹ እየዘመሩ ሳለ እጆቻቸውን በመዘርጋት
በማውለብለብ እየዘመሩአቸው ያሉትን ቃላት ርግጠኝነት
ለመግለጽ በሁኔታቸው ያሳዩ ነበር።

እጅግ ብሩህ የሆነውን ፊታቸውን ስመለከት፤
ዐይኖቹ በእንባ ተሞሉ፤ ምክንያቱም በክፍሉ ውስጥ
ታምራት መከናወኑን ተረድቻለሁ። እነዚህ ውድ
ወንድሞችና እጎቶች ኤድስ በቤተሰቦቻቸው ላይ
ያስከተለውን ከባድ ሐዘን ያውቃሉ። በሕመማቸው
ምክንያት እየገጠማቸው ያለውን የጎፍረት ሽክም ምንነት
ተረድተዋል። በውስጣቸው የተሸከሙትን የማያቋርጥ
ሕመምና ሥቃይ ያውቃሉ። በአካላቸው ላይ የደረሰው
ሥቃይ እስከፊ መሆኑን በተለይም በቅርባቸው የነበሩ
ወዳጆቻቸው በተወደባቸው ጊዜ ያጋጠማቸውን የስሜት
መጉዳት አልረሱትም። ዛሬ በአንድነት ሆነው ወደ ጌታ
ኢየሱስ በመምጣት ኅዘናቸውን፣ ውርደታቸውን፣
ሕመማቸውንና ሥቃያቸውን በእግሩ ሥር ጥለዋል፤
እግዚአብሔርም በቸርነቱ ምሕረቱን ሰላሙንና ደስታውን
ሰጥቶአቸዋል። እነዚህ ውድ ወዳጆቻችን የእግዚአብሔር

ደስታ ጎይላቸው እንደ ሆነ ተረድተዋል።

በአጠገቤ የነበረች አንዲት ወጣት ሴት እየፈራች በሰዎቹ ፊት ቆመች። ዝቅ ባለ ድምፅና በፈገግታ እንዲህ ስትል ተናገረች፤ «ባለቤቴ ኤች አይ ቪ/ኤድን ስላስተላለፍብኝ ለረዥም ጊዜ እጅግ እበላጭና እማረር ነበር። አሁን ግን ከእንግዲህ ምሬት በውስጤ አይኖርም፤ ምክንያቱም ባለቤቴን ይቅር እንድል እግዚአብሔር ረድቶኛል። በተጨማሪም አሁን ኢየሱስ የእኔንም ጎጢአት ይቅር እንዳለኝ አምነዋለሁ» እዚያም የነበሩ ሰዎች ከእርስዋ ጋር በአንድነት ደስ ተሰኙ።

ሌላይቱ ውብ ወጣት ሴት ደግሞ በቅርቡ መጋቢዋ እንዲጸልይላት እንደጠየቀችው፤ እግዚአብሔርም ጤና እንደሰጣትና ለአካልዋ ብርታትና ተሐድሶ እንዳደረገላት ተናገረች። ሌሎቹም በድፍረት በመቆም እግዚአብሔር ለሕይወታቸው ብርታት የሚሆን የጸሎት መልስ እንደሰጣቸው ተናገሩ።

አንድ ወጣት ሰው ሊያገባ እንዳለበ ነገረኝ፤ ነገር ግን ከሰርጉ በፊት ምርመራ የማድረግ ግዴታ ስለነበረበት ሲመረመር በደሙ ውስጥ የኤች አይ ቪ ቫይረስ እንዳለበት ተረዳ። አሁን ካገኘው ልምድ የተነሣ ወጣቶች እንዴት ኤድስን መከላከል እንዳለባቸው ሊነግራቸው ይፈልጋል፤ «በእኔ ላይ የደረሰው ነገር ለሌሎች ማስጠንቀቂያ ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር እንዲጠቀምብኝ እፈልጋለሁ» አለ።

አንዲት ሴት ሁለት ትንንሽ ልጆቿን ታሳድጋለች። ሁለቱም ኤች አይ ቪ አለባቸው፤ ምልክቱም በቆዳቸው ላይ ይታያል። ባልዋ በኤድስ ምክንያት ከአምስት ዓመት በፊት እንደሞተ ነገረች፤ የሁለተኛ ደረጃ ተማሪ የሆነው ትልቁ ልጃቸው ብቻ ነው ከቤተሰቡ ከኤድስ ነፃ የሆነው። እርሷም በመቀጠል እንዲህ አለች፤ «ይህ ለእኛ ቀላል አይደለም፤ ሊረዳኝ የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው። አብዛኛውን ጊዜ ብቸኛ ነኝ፤ ነገር ግን ብርታትን የሚሰጠኝ እግዚአብሔር ብቻ ነው፤ ለልጄ ትንሹን ቤታችንን ለማስተካከል እየጣርሁ ነው፤ እኛ ስንሞት እርሱ ሊኖርበት ይችላል ማለት ነው።»

በኋላም ከሌላ መበለት ጋር ተነጋገርሁ፤ ከባልዋ ጋር የተጋቡት ከአምስት ዓመት በፊት ነበር። እርሱም ከሁለት ዓመት በፊት ሞተ። አንዱ ልጇ አስቀድሞ በኤድስ ሞቷል። ሌላው ሁለት ዓመት የሞላው ትንሹ ልጃቸው በቫይረሱ መያዝ አለመያዙ ይረጋገጥ ዘንድ እንደ ገና መመርመር ያስፈልገዋል። እንደገናም «እግዚአብሔር እየረዳኝ ነው» የሚለው ምስክርነት ከእርስዋ ሰማሁ።

ከሰዓት በኋላ ያለው ጊዜ እየገፋ ሲሄድ አብረን በላን፤ ስለ ምግብ፤ ስለ ሕክምናና ስለ አካል እንቅስቃሴ ተወያየን። በተሰበሰብንበትም ሕንፃ ዙሪያ የተጀበቀ ነገር በመፈለግ የሚደረጉ ስፖርታዊ ጨዋታዎችንና ቀልዶችን ተጫወትን። ስፍራው እንደ ገና በላቅና በጨኸት አስተጋባ። በኋላም ውጪ ለሽርሽር ልንሄድ አቀድን።

እያንዳንዱም ሰው ወደፊት የሚደረገውን ሽርሽር በናፍቆት እንደሚጠባበቅ ተስማማ። አብሮ በመሆን የሚገኘው መጽናናት ለእነዚህ ሰዎች ትልቅ ነገር ስለሆነ፤ ዛሬ የቡድኑን ስብስባ ትካፈል ዘንድ አንዲት ሴት ለትራንስፖርት ክፍተኛ ገንዘብ ከፍላ መጥታለች።

ብዙዎቻችን ስለ ንግድ ብዙ እናውቃለን፤ ኤድስ በቃላት ሊገለጽ የማይችል ሥቃይና ሞት ባመጣ ቊጥር ማለትም የጠላትን ምርት ባቀረበ ቊጥር፤ እነዚህ የእኔ ወዳጆች ከእግዚአብሔር ጋር መነገድን ተምረዋል። ሐዘናቸውን፣ ውርደታቸውን፣ ሕመማቸውንና ሥቃያቸውን ወደ እርሱ እያቀረቡ፤ እርሱ ደግሞ በምትኩ የተትረፈረፈ ደስታና ሰላም ይሰጣቸዋል። እኔ እንደሚገባኝ ይህ ከሰው መረዳት በላይ የሆነ የንግድ ልውውጥ ሲሆን፤ ታላቅ ተስፋንም የሚሰጥ ነው። ክርስቶስ ባለበት ሁሉ ተስፋ አለ፤ ተስፋ ባለበት ደግሞ ሕይወት አለ።

ማጠቃለያ

ኤድስ አለ፤ በቤተ ክርስቲያናችንም ውስጥ ይገኛል። ይሁን እንጂ ተስፋ አለ፤ ይህም ተስፋ የሚገኘው በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ነው። እግዚአብሔር የሰጠውን የሕይወት መርሕ የሚከተሉ ከሆኑ፤ ከቫይረሱ ነፃ ለሆኑ ሰዎች ተስፋ አለ። ቤተ ክርስቲያን በርኅራኄና በኢየሱስ ስም የምታገለግል ከሆነ፤ ከቫይረሱ ጋር ለሚኖሩትም ቢሆን ተስፋ አለ። አንድ የአፍሪካ ክርስቲያን የመሪዎች ቡድን የሚከተለውን ዐውጆአል፤

አዎንታዊ የሕይወት ለውጥ ለማምጣት በመንፈስ ቅዱስ ጎይል የምናምን ሰዎች መሆናችንን ልብ ማለት አለብን። ይህ ኤድስን ለመከላከል የሚያስችል ብቻ ሳይሆን እንክብካቤን፣ ድጋፍን፣ ተስፋንና ፍቅርን ለሕመማችን እንድንሰጥ ያስገድደናል። ሁሉም ነገር ከተባለ በኋላ ክብካቤን ለማድረግ፣ በሽታውን ለመከላከልና በይፋ ለመናገር የሚስገድደን ሁኔታ ክርስቶስን ያማከለ መሆን አለበት። ወደ ክርስቶስ እንድንመለከት የሚያደርጉ እውነቶች የሚከተሉት ናቸው፤

- በሕይወቱ የገለጠልን ሁሉ አቀፍ የሆነው ምሳሌነቱ
- በሞቱ የገለጸው ፍጹም ፍቅሩ

➤ ከሞቱ በኋላ በገለጠው ሕይወት የታየው ወሰን የሌለው ንይሱ

➤ አሁን ያለው ተስፋና በእርሱ ለሚያምኑ የሚሰጠው ዘላለማዊ ሕይወት።¹⁴⁰

ይህን መጽሐፍ የምናጠቃልለው እ.ኤ.አ. በ1994 በዩጋንዳ ዋና ከተማ በካምፓላ የተሰበሰቡ ከመላው አፍሪካ የመጡ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ያወጡትን ዐዋጅ እንደሚከተለው በመጥቀስ ነው።

ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ በማመን የሚገኘውን ሕይወት ለማወጅና ለማሳደግ እግዚአብሔር የሚጠቀምበት መሣሪያ ናት። ኤድስ የሕይወት ተቃራኒ ነው። እግዚአብሔር በዚህ ልዩ በሆነ የታሪክ ወቅት የእርሱን ተስፋና የዘላለም ሕይወት ለሰዎች የምንነግር መሣሪያዎቹ ለመሆን እኛን እንደጠራን እናምናለን። እርሱ የሚሰጠው ሕይወትና ተስፋ ሕመም አካላችንን በሚበላበትና አንድ ቫይረስ የወዳጆቻችንን ጉልበት በሚጨርስበት ጊዜ እንኳ ሊታይ ይችላል።

ክርስቲያኖች በማንኛውም ማኅበራዊና መዋቅራዊ ደረጃ ላይ በሚደረጉ ውይይቶች እንዲሳተፉና ለዚህ ጉዳይ እንዲታገሉ እናሳስባለን።

¹⁴⁰Pan African Christian AIDS Network Symposium, Nairobi, 2003.

ይህን ማድረጋችን የእውነት መርሐዎችን በመረዳትና በተግባር በማዋል ቤተሰብን በሚጉዱ ባሕላዊና ልማዳዊ ነገሮች እንዲሁም ዘመናዊ ልምምዶች ላይ ተገቢውን ለውጥ ለማምጣት ያስችለናል።

እኛ በክርስቶስ የተሰጠውን የእግዚአብሔር ተስፋ ለሕዝብ ሁሉ የምናቀርብ መጋቢዎች፣ በፈረሰውም ስፍራ ላይ የምንቆም ጉብኞች ነን። በኤድስ የተነሣ የሚመጣው ሥቃይና መገለል በክርስቶስ ብቻ የሚገኘውን ፍጹምነትና ሙሉነት ለሰዎች እንድናሳይና እንድንሰጥ ያስገድደናል። በዚህ ድካምና ውጣ ውረድ በበዛበት ዘመናችን የክርስቶስ የፍቅር ሕግ ለሕዝባችን ፈውስን ያምጣ።¹⁴¹

አሜን!

¹⁴¹AIDS in Africa, the Church's Opportunity. MAP International, 1996.

Resources

Alliance, A. *Building Blocks: Africa-Wide Briefing Notes*, 2002. <http://www.aidsalliance.org>.

Barnett, T. and A. Whiteside. *AIDS in the Twenty-First Century: Disease and Globalization*. Palgrave Macmillan, 2002.

Bayley, A. *One new Humanity. The Challenge of AIDS*. SPCK, Cambridge, 1996.

Baylor International Pediatric AIDS Initiative. *HIV Curriculum for the Health Professional*, 2003. <http://bayloraids.org/africa/>

Brand, P. Leprosy and AIDS. *Pain: The Gift Nobody Wants*. P. Yancey and P. Brand. Harper and Collins, 1993.

Brown, R. and T. Macharia. *HIV/AIDS Case Studies*. Christians concerned about AIDS in Kenya (CCAK), Nairobi, 2004.

Cunningham, D. *The Window of Hope. Towards an AIDS-Free Generation*. Scripture Union. Ghana, 1997.

Derbyshire, M. *Friends in Need: A Handbook for the Care of Orphans in the Community*. Viva Network, 2002. www.viva.org/tellme/resources/articles/fin.pdf

Dixon, P. *AIDS and You. Revised Edition*. Eastbourne, Kingsway, 1991.

Dixon, P. *The Truth About AIDS*. Eastbourne: Kingsway Publications, 1994.

Dortzbach, K. and N. K. (editors). *Helpers for a Healing Community, a Pastoral Counselling Manual for AIDS*. MAP International, Nairobi, Kenya, 1996.

FAO. *Living Well with HIV/AIDS: A Manual on Nutritional Care and Support for People Living with HIV/AIDS*, 2002.

<http://www.fao.org/DOCREP/005/Y4168E/Y4168E00>.

HTM

Fountain, D. AIDS: The 15/45 Window. *Evangelical Missions Quarterly* 34(1), 1998.

<http://bgc.gospelcom.net/emis/1998/aids.htm>

Fountain, D. *Teaching Our Children God's Ways*. MAP

International, 1999.

Kilbourn, P. *Children Affected by HIV/AIDS: Compassionate Care*. MARC: World Vision Publications, 2002.

MAP. *Choosing Hope. The Christian Response to the HIV/AIDS Epidemic. Curriculum Modules for Theological and Pastoral Training Institutions*. MAP International, Nairobi, 1999.

McDowell, J. *Why Wait?* Here's Life Publishers, 1987.

McGeary, J. *Death Stalks a Continent*. *Time*, 2001.

McSweeney, L. *AIDS-Your Responsibility*. Ambassador Publications, Ibadan, 1991.

McSweeney, L. *A Challenge to Love: Changing Behaviour*. Ambassador Publications, Ibadan, 1995.

Ministry, T. E. A. *AIDS Seminar Handbook. All About AIDS*. The ECWA AIDS Ministry (TEAM), Jos, Nigeria, 2001.

Muraah, W. M. and W. N. Kiarie. *HIV and AIDS: Facts That Could Change Your Life*. English Press Ltd, Nairobi, 2001.

Prescription for Hope. *Ministry, Informational and Preventative Manual for Those Dealing with HIV/AIDS*, 2001.

Saunderson, P. TB and AIDS in the 1990s. *Footsteps* 19, 1994. <http://footsteps.tearfund.net/english/pdf/19e.pdf>

Shorter, A. and E. Onyancha. *The Church and AIDS in Africa: A Case Study*. Paulines Publications Africa, Nairobi, 1998.

Stine, G. J. *AIDS Update 2003*. Prentice Hall, New Jersey, 2003.

TEAM (The ECWA AIDS Ministry). *Caring for people with AIDS. Home Based care*. TEAM, Jos, Nigeria, 2001.

UNAIDS. *AIDS Epidemic Update 2003*. UNAIDS, Geneva, 2003.

UNAIDS. *Investing in Our Future: Psychosocial support for Children Affected by HIV/AIDS. A Case Study in Zimbabwe and the United Republic of Tanzania*. UNAIDS, 2001. <http://www.unaids.org>

UNAIDS. *Report on the Global HIV/AIDS Epidemic*. UN-

AIDS, Geneva, 2001

UNICEF. *HIV and Infant Feeding*. UNICEF, 2002.
http://www.unicef.org/publications/index_5387.html

WHO. *Living with AIDS in the Community*. Global Programme on HIV/AIDS, Geneva, 1992.

Wood, G. G. and J. E. Dietrich. *The AIDS Epidemic: Balancing compassion and Justice*. Multnomah Press, Portland, Oregon, 1990.

World Relief. *Blessing. The Story of Rwandan Churches Challenging the AIDS Crisis*. World Relief Corporation, Rwanda.

World Relief. *Hope at Home. Caring for Family with AIDS*. Published in Rwanda by World Relief. Published with permission in Nigeria by ACTS, TCNN, 2003.

World Relief. *Our Children: The Church Cares for Children Affected by AIDS*. Published in Kenya by World Relief, HIV/AIDS Programmes, 2003. Published with permission in Nigeria by ACTS, TCNN, 2004.

Web Sites

If you have access to the Internet, there are many resources available to you - articles, news, pamphlets, and even entire books. We are giving *only a few* examples here but you will find many others. Note that we do not necessarily agree with all the information on any of these sites. Each one is operated by a different organisation with its own viewpoint and policies. Some sites have resources in languages other than English, and most of the sites have links to help you explore further.

AEGIS (AIDS Education Global Information System)

<http://www.aegis.com>

News, Facts, resources. Oriented more toward developed countries, but has much useful information for everyone.

AIDSInfo (USA National Institutes of Health)

<http://aidsinfo.nih.gov>

AIDS Education and Training Centers (ATEC)

<http://www.aids-etc.org>

AIDS Map

<http://www.aidsmap.com/>

Links, resources for developed and developing countries.

Christian Connections for International Health

<http://www.ccih.org>

Many resources on HIV/AIDS and other topics of health and development.

Family Health International (FHI)

<http://www.fhi.org>

HIV InSite

<http://hivinsite.ucsf.edu>

Has many useful and up-to-date resources and links. There is a separate section for issues relevant to Africa.

International AIDS Alliance

<http://www.aidsalliance.org>

Includes resources and toolkits useful in African countries, such as a toolkit for NGOs (non-governmental organisations) and those working with NGOs.

Synergy

<http://www.synergyaids.com>

Technical and programme development resources.

UNAIDS

<http://www.unaids.org>. Many resources and reports are available at this site, as well as latest news about international efforts against HIV/AIDS.

UNICEF

<http://www.unicef.org/publications>

Viva Network

<http://www.viva.org>

Networking and resources on-line in the area of caring for orphans and vulnerable children. Includes Chris-Caba electronic journal, focusing "on the special needs of Christians and Christian organisations working with children affected by HIV/AIDS."

Addresses

African Christian Textbooks ACTS)

TCNN, PMB 2010

Bukuru, Plateau state, Nigeria

Tel: +234-73-281055; -281546

MAP International

PO Box 21663,

Nairobi, Kenya

Tel: +254-2-569513

Scripture Union International

- Has national offices in many African Countries. For contact information for your country, go to <http://www.su-international.org> or email enquiries@su-international.org

Teaching-aids at Low Cost (TALC)

PO Box 49

St Albans

Hertfordshire AL1 5TX, UK

Telephone: +44 (0) 1727 853869

E-mail: talck@talck.org

<http://www.talck.org>

መጻዕድ ቃላት

ሰ

ለመጠባበቅና ለመረዳት ሁለት ለሁለት

በመሆን አብሮ የመኖር ዘዴ

ለበሽታ የተጋለጠ

ሊጋቡ ያቀዱ አጮኛዎች

ልማዳዊ ሐቅ

ልማዳዊ ሥርዓቶች

ልቅ የወሲብ ግንኙነት

Buddy-System

Vulnerable to Infection

Intending Couple

Emperical Evidence

Rituals

Reckless Sexual Behavior

ሐ

ሕዋስ

Cell

መ

መባዛት/መራባት

መታቀብ

ሙት ሆኖ መወለድ/ሞቶ የተወለደ

ማስቆም የማይቻል

ማሻሻት/መደባበስ

ማንጫ መርዝ

ማግለል

መጋቢያዊ ምክር

Reproduction

Abstain

Stillbirth

Unabated

Caress

Bleaching

Stigma

Pastoral Counseling

ሠ

ሥር ሰደድ

ሥር የሰደደ በሽታ/የቆየ በሽታ

ሥቃይ/የአገድ ችግር ዋናና ከባዱ ነገር

Chronic

Chronic disease

Brunt

ሰ

ሰው ሠራሽ ዐይን፣ ጥርስ ወዘተ
ሰውነቱ የመነመነ
ሰፊ ቤተ ሰብ
ሴቶችን
ሴቶች አዳሪዎች
ሴት አባባዮች

ቀ

ቀጥታ ሥርጭት/የቫይረሱ ከእናት
ወደ ልጅ መሠራጨት
ቅንጅትና ትስስር
ቅድመ ጋብቻ ምርመራ
ቀሰልንና የቀዶ ጥገና መሣሪያዎች
ለማጠብና ለማጽዳት የሚጠቅም አልኮል
ቋሚ/ተዘውታሪ ምግቦች

Cosmetic Replacement
Gaunt
Extended Family
Promiscuity
Commercial Sex Workers
Sugar Dady

Vertical Transmission
Coordination & working
Pre-Marital Test

Surgical Spirit
Staple Food

በ

በሕይወት የመኖር አማካይ ዕድሜ
በመርፌ የሚሰጡ መድኃኒቶች
በማይተዋወቁ ሰዎች መሀከል
የሚደረግ የግብረ ሥጋ ግንኙነት
በሰው ውስጥ ያለ የቫይረስ ብዛት/መጠን
በሽታን የመከላል ሥርዓት
በሽታን የመከላከል ብቃት ማነስ
በሽታው ለመኖሩ ውጫዊ ምልክት
የማይታይበት ጊዜ
በቅን መንፈስ

Average Life Expectancy
Injectable Drugs

Casual Sex
Viral Load
Immune System
Immunodeficiency

Asymptomatic Period
Well-meaning

በበሽታ መያዝ/መቀሰል
በተመረጡ የተወሰኑ አካባቢዎች
ላይ የሚደረግ ጥናት
በኤች አይ ቪ መያዝ
በአፕራሲዮን መውለድ/ቀዶ ማዋለድ
በውልቅ ጊዜ የሚሆን መተላለፍ
በደም ሥር የሚሰጥ መድኃኒት
በቫይረስ ምክንያት ስለሚመጣ
በሽታ የሚደረግ ጥናትና ሕክምና
ባሕላዊ እምነት
ባይተዋር
ብዙ ከመተኛት የተነሣ የሚከሰት
የገላ ቀሰል

Infection
Sentinel Survey
HIV Infection
Caesarean Section
Intrapartum Transmission
Intravenous Drugs

Virology
Myth
Ectopic

Bed Sores

ነ

ነፋጭ ገለፈት/የብልት ስስ አካል

Mucus Membrane

አ

አለአግባብ መጠቀም፣ ማጎላቂል
አሱታዊ ውጤቶች/ጉኖች
አራርቆ መውለድ
አስመሳይ፣ አጭበርባሪ
አስገድዶ መድፈር
አንጻራዊ ችግር
ኤድስን ታኮ የሚመጣ ሕመም
አሙካ
አንገር
አንግልት

Abuse
Side Effects
Child Spacing
Quack
Rape
Relative Burden
Opportunistic Disease
Vernix
Colostrum
Maltreatment

እውነተኛ ያልሆነ ዋስትና/ከንቱ ዋስትና

False Security

ከ

ከመወለድ ጀምሮ ያለ በሽታ

Congenital

ከተማነት

Urbanization

ከተቃራኒ ጾታ ጋር የሚደረግ

Heterosexual

የግብረ ሥጋ ግንኙነት

ከኤድስ ጋር የተያያዙ ምልክቶች

Symptomatic Period

የሚታዩበት ጊዜ

ከእንስሳ ጋር የወሲብ ግንኙነት

Bestiality

መፈጸም

ከውልጃ በፊት

Antepartum

ከውልጃ በፊት የሚሆን መተላለፍ

Antepartum Transmission

ኩፍኝ

Measles

ኪንታሮት

Wart

ክንዋኔ አዘል ስብሰባ

Workshop

ወ

ወረርሽኝ

Pandemic

ወሲባዊ ኅጢአት

Sexual Sin

ወንዶ ዘር

Semen

ውሃነስነት

Dehydration

ውጭረት

Fibroids

ዐ

ዕድሜ ማራዘሚያ መድኃኒት/ፀረ ኤድስ

Antiretroviral Drugs

መድኃኒት

ዘ

ዝሙት አዳሪነት

Prostitution

የ

የሕይወት ዘመን ግምት

Life Expectancy

የሕፃናት ሕክምና

Pediatric

የመደበኛ ጊዜ

Window Period

የሚያመረቅዝ ተሰልላ ላይ ልጥፍ

የሚል ነጭ ነገር

Thrush

የሚገድል/ገዳይ

Lethal

የማሕፀን አፍ

Cervix

የማረጋገጫ ምርመራ

Confirmatory Test

የማይለወጥ ፍቅር

Unconditional Love

የማደግ ልጅ

Foster Child

የስሕተት እምነቶች

False Beliefs

የቆዳ ሽፍታ

Skin Rash

የቆዳ በሽታ/በተለይ ከንፈርንና ብልትን

የሚያጠቃ

Herpes

የበሽታ ምልክቶች/ድምረ ሕመም

Syndrom

የባህል መድኃኒት/ከቅጠላ ቅጠል

የተሠራ መድኃኒት

Herbal Medicine

የተለመደ/ተፈጥሮአዊ

Natural

የተመረተው የት እንደ ሆነ የማይታወቅ

መድኃኒት/የንግድ ምልክት የሌለው

Generic Drug

የተመጣጠነ ምግብ

Nutrition

የተበከለ ወይም አደገኛ የሆነ

መድኃኒት መጠቀም

Drug Abuse

የተደበቀን ነገር በመፈለግ የሚደረግ

ሜወታ

የአባላዘር በሽታ

የአክታ ምርመራ

የአፍ ቱስል

የትዛዜ ቃል መፈጸም

የኤች አይ ቪ ሁኔታ

የኤች አይ ቪ/ኤድስ ሥርዓት

የእመሜነት ጊዜ

የወር አበባ

የወሲብ ድርጊቶችን የሚያሳዩ

መጸሐፍት/ፊልሞች

የጉበት (የወፍ) በሽታ

የግብረ ሥጋ ግንኙነት

የግዴታ ምርመራ

የጉሣ ምልክቶች

የጡት ሜፍ

የፆታ ልዩነት

ያልተጠበቀ እርግዝና

ይሁንታዊ ፈቃድ

የCD4 ሕዋስ መጠን

Treasure Hunt

Venereal Disease

Sputum Test

Mouth Sores

To draw up a will

HIV Status

HIV/AIDS Prevalence

Postpartum

Menopause

Pornography

Hepitites

Sexual Inter course

Mandatory Testing

Tribal Marking

Nipples

Gender Disparity

Ectopic Pregnancy

Permissive Will

CD4 Count

ደ

ደም ጨምር/ደም መስጠት

ድግግም ፍትወት

Blood Transfusion

Polyestrus

ጀ

ጀርም አልባ መሣሪያ

Sterile Instrument

ገ

ገለፈት /ስስ የሕብረ ሕዋስ ሽፋን

ግብረ ሥጋ ግንኙነት

ግብረ ሰዶማዊ

ግብረ ሰዶም

Membrane

Intercourse

Homosexual

Sodomy

ጠ

ጥሎሽ

ጥቅን ሕዋስ

Bride Price

Microorganism

ፀ

ፀረ ኢንፌክሽን

ፀረ እንግዳ አካል

ፀረ ኮንዶም አቋም

Disinfectant

Antibody

Anti- Condom

ፈ

ፈሳሽ

ፍርንትት

ፍጽመተ ወሲብ/ወሲባዊ እርካታ

Discharge

Lymph Nodes

Orgasm

ጂን ጋርላንድ የጤና ባለሙያ ናቸው። ከ1987 ዓ.ም. ጀምሮ በናይጄርያ ኖረዋል፤ እዚያም ሲሰሩ ቆይተዋል። ጂን በሰሜን ናይጄርያ በሚገኘው መንፈሳዊ ኮሌጅ ውስጥ ሌክቸረርና የአፍሪካ የካርስቲያን ቴክኒክ ቡክስ ዲሬክተር ከሆኑት ከቂስ ዶ/ር ሲድ ጋርላንድ ጋር ተጋብተው በትዳር የሚኖሩ ሴት ናቸው፤ ሦስት ልጆችም ወልደዋል። የጋርላንድ ቤተሰብ መሠረታዊ አመጣጡ ከሰሜን አፍሪካ ነው።